

PRZEWODNIK

programowo-dydaktyczny

nauczania religii

Klasa I liceum i technikum

materiały edukacyjne

do programu nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-0/18
i podręcznika nr AZ-31-01/18-RA-3/20

„W poszukiwaniu wiary i wolności”

pod redakcją
ks. Stanisława Łabendowicza

RADOM 2020

Przewodniczący redakcji: ks. Stanisław Łabendowicz
Zespół redakcji: Anna Duda, Bożena Sałek, Małgorzata Sar, Marta Waniek

Autorzy katechez: ks. Łukasz Białas, Monika Drążyk, Anna Duda, ks. Damian Fołtyn,
s. Elżbieta Gajowiak, Ewa Molik, Sławomir Murawski, Justyna Wulkiewicz

Redakcja techniczna: Damian Chrzanowski, Anna Grzywacz
Skład i łamanie tekstu: Damian Chrzanowski

DECYZJA O ZATWIERDZENIU PODRĘCZNIKA DO NAUCZANIA RELIGII DLA CAŁEJ POLSKI

Przewodnik programowo-dydaktyczny dla klasy I liceum i technikum do nauczania religii rzymskokatolickiej na terenie całej Polski, z zachowaniem praw biskupów diecezjalnych, może być stosowany jako pomoc uzupełniająca do podręcznika nr AZ-31-01/18-RA-3/20.

Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
Bp Marek Mendyk

Warszawa, 1 lipca 2020 r.

Recenzenci: ks. dr Jarosław Kowalczyk, ks. prof. dr hab. Tadeusz Panuś

Imprimatur: Kuria Diecezji Radomskiej w Radomiu
Bp Henryk Tomasik, Biskup Radomski
Ks. dr Jacek Kucharski, Cenzor
Ks. lic. mgr Marek Fituch, Wicekanclerz Kurii
L.dz. 435/20, Radom, 2 czerwca 2020 roku

Wydawca:

Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. 15 64 99 700
e-mail: zamowienia@wds.com.pl, www.wds.pl

ISBN 978-83-8101-346-8

© Copyright by ks. Stanisław Łabendowicz, Radom 2020

Wydanie I

Informacja: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezji Radomskiej
26-600 Radom, ul. Malczewskiego 1; tel./fax 48 340 62 38

Dystrybucja: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Portowa 14, tel. 15 649 97 40
zamowienia@wds.com.pl, www.wds.pl

Druk i oprawa: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. 15 649 97 00, fax 15 649 97 01
zamowienia@wds.com.pl, sklep24@wds.com.pl, http://www.wds.pl

SPIS TREŚCI

Wyjaśnienie terminów	5
Program nauczania religii	11
Plan dydaktyczny edukacji religijnej	35
Kryteria oceniania	99

WYJAŚNIENIE TERMINÓW

Drodzy Katecheci

Przekazujemy Wam *Przewodnik programowo-dydaktyczny nauczania religii* w zakresie katechezy szkolnej dla klasy pierwszej liceum i technikum i materiałów katechetycznych pt. *W poszukiwaniu wiary i wolności*, pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza. Zawiera on niezbędne pomoce katechetyczne przydatne w organizacji własnego warsztatu pracy katechety.

W zestawie przewodnika edukacji religijnej w zakresie katechezy szkolnej dla klasy pierwszej liceum i technikum znajdują się:

- Program nauczania religii,
- Plan dydaktyczny edukacji religijnej,
- Kryteria oceniania.

Przewodnik programowo-dydaktyczny nauczania religii został przygotowany ściśle do poradnika metodycznego i podręcznika ucznia do nauczania religii uczniów klasy pierwszej liceum i technikum pt. *W poszukiwaniu wiary i wolności* (nr AZ-31-01/18-RA-3/20), opracowanych na podstawie *Programu nauczania religii* dla szkół ponadpodstawowych, zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski (nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18)¹. Terminologia uwzględnia standardy szkolne etapu edukacyjnego oraz wytyczne zawarte w katechetycznych dokumentach Kościoła.

I. PROGRAM NAUCZANIA RELIGII

Program nauczania religii w szkołach w części dotyczącej uczniów klasy pierwszej liceum i technikum, zawiera cele katechetyczne, treści

¹ Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, *Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach*, Wyd. Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2019.

i wymagania rozpisane na poszczególne grupy tematyczne, wskazania do realizacji programu, zamierzone osiągnięcia, współpracę środowisk katechetycznych, parafii i rodziny oraz korelację nauczania religii z wychowaniem szkolnym.

Cele katechetyczne określają, czemu ma służyć nauczanie i wychowanie religijne w środowisku szkolnym z uwzględnieniem współpracy rodziny i parafii.

Treści określają niezbędne informacje, jakie powinien zawierać program nauczania religii, aby zrealizować cele katechetyczne, które zawierają poszczególne katechezy.

Wymagania określają wiadomości i umiejętności ucznia, by zrealizować cele katechetyczne.

Postawy określają, w jakim kierunku wskazana jest zmiana postawy ucznia.

Diagnozowanie osiągnięć uczniów odnosi się do procedur i metod w zakresie opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności.

Korelacja z edukacją szkolną ma uwzględniać te treści przedmiotów nauczania, które są interesujące z punktu widzenia celów katechetycznych (edukacyjnych) nauki religii. W związku z powyższym Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce zawiera propozycje zaczerpnięte z analogicznych dokumentów prawa szkolnego. Przyjmuje sformułowania zrozumiałe dla tych programistów oświatowych, którzy z pozycji innych przedmiotów szkolnych chcieliby zaproponować nauce religii integrowanie treści. Jednocześnie należy pamiętać, że korelacja nauki religii z programami pozostałych przedmiotów oznacza, w zależności od konkretnego kontekstu szkolnego, nie tylko podejmowanie funkcji integrującej, ale niekiedy uzupełniającej lub polemicznej.

II. PLAN DYDAKTYCZNY EDUKACJI RELIGIJNEJ

*Plan dydaktyczny edukacji religijnej przedstawia ujęcie tabelaryczne Programu nauczania religii dla szkoły ponadpodstawowej do podręcznika metodycznego do nauczania religii dla uczniów klasy pierwszej pt. *W poszukiwaniu wiary i wolności* (nr AZ-31-01/18-RA-3/20).*

Zawiera opis sposobu realizacji celów i zadań zawartych w *Podstawie programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce i Programie nauczania religii z 2018 r.*

Cele edukacji religijnej określają, jakie efekty powinniśmy uzyskać w procesie nauczania-uczenia się.

Treści odnoszą się do merytorycznej zawartości programu.

Wymagania określają, co uczeń powinien wiedzieć i umieć.

Postawy określają, w jakim kierunku wskazana jest zmiana postawy ucznia weryfikowana w procesie diagnozowania.

Diagnozowanie osiągnięć uczniów odnosi się do procedur i metod w zakresie opanowania wiadomości, umiejętności.

Korelacje z edukacją szkolną uwzględniają te treści przedmiotów nauczania, które są istotne ze względu na cele katechetyczne nauki religii.

W procesie dydaktycznym nauczyciel dostosowuje przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do naturalnej aktywności ucznia.

Plan edukacji religijnej dla uczniów klasy piątej szkoły podstawowej został opracowany w następującym układzie:

1. Numer lekcji, temat.
2. Cele ogólne danej jednostki lekcyjnej.
3. Najważniejsze treści jednostki katechetycznej.
4. Wymagania (wzorzec, punkt odniesienia w zakresie opanowania wiadomości, umiejętności).
5. Postawy.
6. Diagnozowanie osiągnięć uczniów.
7. Korelacje z edukacją szkolną.

III. KRYTERIA OCENIANIA

Ocenianie uczniów na katechezie to nie tylko wystawienie stopni, ale etap procesu dydaktycznego, który ma znaczenie kształcące i wychowawcze.

Celem oceniania jest zapewnienie skuteczności procesu kształcenia, ale również ma charakter pedagogiczny, ponieważ służy informowaniu uczniów o ich postępach w nauce, a tym samym prowadzi

do systematyczności i samowychowania. Przy ocenianiu uczniów, dobrze jest pamiętać, że na początku roku szkolnego określamy wymagania², np.: systematyczne odrabianie pracy domowej, aktywność na katechezie, prowadzenie zeszytów, przynoszenie potrzebnych pomocy itp., a tym łatwiej będzie na końcu wystawić ocenę semestralną i roczną. Każdy katecheta powinien ustalić, jakie wymagania musi spełnić uczeń, aby osiągnąć ocenę: celującą; bardzo dobrą; dobrą; dostateczną; dopuszczającą³. Te ustalenia należy dołączyć jako aneks do systemu oceniania istniejącego w danej szkole. W procesie oceniania obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).

Określenie poziomu wymagań ma na celu:

- pomoc uczniowi w zdobywaniu wiadomości problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, i umiejętności wynikających z programu nauczania,
- ustalenie kategorii celów i odpowiadających im poziomów wymagań,
- wspieranie ucznia przez rozpoznawanie odpowiedniego poziomu wymagań oraz wskazanie możliwości opanowania kolejnego, wyższego poziomu.

W podręczniku ucznia w każdej jednostce katechetycznej znajdują się pytania „zastanów się i odpowiedz”. Pytania uwzględniają wymagania edukacyjne dla danej katechezy. Mamy jednak świadomość, że katecheza prowadzi do jedności i zażyłości z Chrystusem, a nasza praca katechetyczna w szkole ma pomóc uczniom i ułatwić przeżycie spotkania z Nim we wspólnocie wiary. Trzeba jasno określić uczniom i rodzicom, że stopień z religii dotyczy tylko części procesu i osiągnięć katechezy. Wyjątkowy charakter katechezy domaga się

² Zob. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania.

³ W niniejszym opracowaniu nie załączono kryteriów na ocenę niedostateczną z uwagi na szczególny charakter nauczania religii w szkole. Katecheza szkolna ma charakter ewangelizacyjno-katechetyczny i społeczno-edukacyjny. Zachęca się katechetów do pozytywnych sposobów oddziaływania wychowawczego aby nie stosować oceny z religii jako jedynie narzędzia dyscyplinującego. Należy unikać ocen niedostatecznych z religii zwłaszcza na zakończenie semestru czy koniec roku.

odpowiednich sposobów działania katechety. Trzeba bowiem pamiętać, że stopnie z religii mówią nie tylko o uczniu, ale w pewien sposób także o katechezie.

Ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 1 kwietnia 2020 r.

PROGRAM NAUCZANIA RELIGII

**DLA KLAS I-IV LICEUM
„Z BOGIEM W DOROSŁE ŻYCIE”
NUMER PROGRAMU AZ-3-01/18¹**

Katecheza tożsamości chrześcijańskiej

Czas szkoły ponadpodstawowej to okres kształtowania się w młodym człowieku własnej tożsamości. Intensywne poszukiwania tego, kim się jest, czego się chce i dokąd się zmierza, wymagają od młodzieży wielkiego zaangażowania. Ukształtowanie silnego poczucia własnej tożsamości jest podstawą stabilnego obrazu siebie, poziomu samoakceptacji, relacji z Bogiem, samym sobą i drugim człowiekiem. Rozwojowi własnej tożsamości towarzyszy poczucie odpowiedzialności za swoje czyny oraz duża wrażliwość ukierunkowana na wolność osobistą i prawo do samostanowienia. Należy ten potencjał wykorzystać i uświadomić uczniom, że skoro Bóg mnie stworzył wolnym, to znaczy, że mam swoje życie kształtować samodzielnie. Boży plan wobec człowieka nie jest gotowym scenariuszem, który należy tylko odtworzyć.

Program nauczania religii w liceum przewiduje odkrycie swojego życia w świetle cnót: wiary, nadziei i miłości. Katecheza i nauczanie religii na etapie szkoły ponadpodstawowej ma pomóc młodym w odnalezieniu siebie w wolności i nauczeniu się bycia odpowiedzialnym. W tym celu zaplanowano następujący układ treści w poszczególnych klasach:

- **Klasa I liceum – W poszukiwaniu wiary i wolności;**
- Klasa II liceum – W poszukiwaniu dojrzałej wiary;
- Klasa III liceum – W poszukiwaniu nadziei;
- Klasa IV liceum – W poszukiwaniu miłości.

¹ Program nauczania religii został zatwierdzony przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski 8 czerwca 2018 r.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

Katecheza na poziomie szkoły ponadpodstawowej jest ukierunkowana na wspomaganie dojrzewania w wierze. Wzbudza potrzebę i kształtuje umiejętności dawania świadectwa oraz podejmowania apologii wiary, a także odczytywania powołania i odkrywania miejsca w świecie, Kościele, narodzie i rodzinie.

I. Wspomaganie w osiągnięciu dojrzałości w wierze. Ukazanie wiary jako relacji osobowej. Integrowanie przyjmowanych treści wiary. Dążenie do zgodności postaw z deklarowaną wiarą.

II. Pogłębianie znajomości Biblii i Tradycji. Uzasadnienie natchnionego charakteru Biblii. Analizowanie tekstów biblijnych i religijnych oraz korzystanie z nich w uzasadnianiu wiary.

III. Odkrywanie słowa Bożego jako źródła odpowiedzi na pytania egzystencjalne. Aktualizacja orędzia biblijnego. Ukazywanie w tekstach biblijnych Boga działającego na rzecz człowieka. Wspieranie interioryzacji tekstów biblijnych i nauczania Kościoła.

IV. Kształtowanie hierarchii wartości w oparciu o Boże Objawienie. Pomoc w rozpoznawaniu i hierarchizacji wartości w celu dokonywania właściwych wyborów.

V. Towarzyszenie w odkrywaniu powołania chrześcijańskiego. Wspieranie w odnajdywaniu miejsca w świecie. Wychowywanie do odpowiedzialnego pełnienia różnych ról w społeczeństwie. Wskazywanie zróżnicowanych zadań wynikających z przyjęcia sakramentów świętych.

VI. Kształtowanie tożsamości eklezjalnej. Pomoc w odkrywaniu miejsca i zadań w Kościele. Wychowywanie do identyfikacji i odpowiedzialności za wspólnotę. Przedstawianie wydarzeń z historii Kościoła (poznawanych współbieżnie z nauczaniem historii w szkole), ich religijnej interpretacji oraz związku ze współczesnością.

VII. Przygotowanie do podejmowania działań apostołskich. Wprowadzanie do dojrzałego udziału w misji Chrystusa i Kościoła: kapłańskiej, prorockiej i królewskiej. Budzenie potrzeby dawania świadectwa wiary oraz odpowiedzialności za misję.

W POSZUKIWANIU WIARY I WOLNOŚCI

Układ treści i tematyka programu nauczania religii w klasie I ma zachęcić uczniów do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na pytania związane z wiarą. Rozpoczynając naukę na ostatnim etapie edukacyjnym, uczniowie podejmują nowe decyzje dotyczące uczestnictwa w katechezie. Determinuje ich lęk przed nowymi wyzwaniem i oraz życia według zaproponowanych norm, których nie akceptują rówieśnicy, dlatego czasami ich decyzje związane z uczestnictwem w zajęciach pozostają w konflikcie z wolą rodziców. Tematyka zajęć w szkole ponadpodstawowej wychodzi naprzeciw oczekiwaniom uczniów, należy więc uwzględnić ich silne poczucie wolności i niezależności, wesprzeć podczas wyrażania własnego zdania na tematy związane z wiarą oraz wykazać zrozumienie. Uczeń w szkole ponadpodstawowej potrzebuje towarzyszenia podczas odnajdywania sensu wiary, pomocy w uzgadnianiu jej z nauką oraz świadectwa, które jest mocnym argumentem dowodzącym obecności Boga w świecie. Tematem zasadniczym dla tego etapu edukacyjnego jest chrześcijańska tożsamość. Chodzi o ukazanie chrześcijańskiego stylu życia, który nie jest jedynie zbiorem nawyków, przyzwyczajzeń i zwyczajów przekazywanych z pokolenia na pokolenie.

Dynamika programu nauczania religii w klasie I to wzajemne wynikanie działów i tematów następujących po sobie, a każdy kolejny jest dopowiedzeniem poprzedniego. Zasadnicze zagadnienie w dziale I to poszukiwanie odpowiedzi na pytanie o sens istnienia w oparciu o poglądy filozoficzne, teologiczne i Biblię. W dziale II zostanie podjęta refleksja nad stworzeniem, pochodzeniem człowieka i świata. Tematyka zajęć ma na celu uświadomienie, że zostałem wybrany, zaplanowany przez Boga, bo Bóg chciał każdego z nas z osobna. Kolejnym komponentem, który kształtuje chrześcijańską tożsamość, jest poczucie, iż otrzymaliśmy Boże przebaczenie i zostaliśmy odkupieni przez Chrystusa. Tematy z działu III prowadzą ucznia od zagadnień związanych z grzechem, który jest skutkiem wolnego wyboru, do świętości Boga.

Dział IV to poszukiwanie zrozumienia swojej wiary w świetle innych religii i wyznań niekatolickich, czyli inspiracja do kształtowania postaw ekumenicznych i dialogu międzyreligijnego. Dział V to tematyka eschatologiczna i angelologia. Klasa I kończy się działem prezentującym postaci i fakty historyczne, które dowodzą, że chrześcijanie nie są ludźmi idącymi za jakąś filozofią czy ideą, lecz na mocy namaszczenia Duchem Świętym są umiłowanymi dziećmi Boga.

1. Kim jestem?

Cele katechetyczne

- Przedstawienie poglądów filozoficznych mówiących o pochodzeniu człowieka i świata
- Zapoznanie z biblijną prawdą o stworzeniu człowieka i świata
- Wyjaśnienie znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka
- Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów naukowych i biblijnych mówiących o tajemnicy stworzenia
- Kształtowanie umiejętności oceny koncepcji kreacjonizmu i ewolucjonizmu

Treści

- Koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1)
- Człowiek stworzony do życia w raju (A.11)
- Wolność zakorzeniona w rozumie i woli (C.2)

Wymagania

Uczeń:

- wskazuje na źródła koncepcji człowieka i świata (A.1.1),
- charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1.3),
- określa naturę człowieka (A.11.2),
- definiuje chrześcijańską wizję wolności (C.2.1).

Postawy

Uczeń:

- właściwie korzysta z daru wolności (C.2.c).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Gatunki literackie
 - Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Koheleta
 - Jan Parandowski, *Mitologia*
- Filozofia
 - Autorefleksja jako koncepcja uprawiania filozofii
 - Filozoficzne koncepcje wolności
- Historia
 - Pojęcia: *prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne*
 - Rodzaje źródeł historycznych
 - Człowiek i świat w wierzeniach religijnych starożytnych Greków i Rzymian
- Język łaciński
 - Kontekst kulturowy mitów o powstaniu świata

2. Jestem Bożym stworzeniem

Cele katechetyczne

- Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka
- Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny
- Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia
- Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy
- Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka
- Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych

Treści

- Chrześcijańska koncepcja człowieka i świata (A.1)
- Boże pochodzenie świata, piękno świata (A.10)
- Człowiek stworzony na obraz i podobieństwo Boże (A.11)
- Powołanie mężczyzny i kobiety. Kościół wobec ideologii *gender* (C.15)
- Objawienie nadprzyrodzone i jego przekazywanie. Natchnienie biblijne (A.4)

- Księgi, języki biblijne i gatunki literackie w Biblii. Zasady interpretacji tekstów biblijnych (A.5)
- Modlitwa uwielbieniem Boga za dzieło stworzenia (D.1)
- „Księga modlitwy” – Księga Psalmów (D.3)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka i świata (A.1.2),
- opowiada o objawianiu się Boga światu (motywach, etapach i formach) (A.4.1),
- wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1),
- wartościuje odpowiednio sztukę i kicz, piękno i brzydotę (A.10.2),
- wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1),
- definiuje natchnienie biblijne (A.4.3),
- odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4),
- podaje podstawowe wiadomości na temat Biblii (A.5.1),
- interpretuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2),
- wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1),
- uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.2),
- wyjaśnia, że psalmy są „arcydziełem modlitwy w Starym Testamencie” (D.3.1),
- wskazuje na osobisty i wspólnotowy charakter psalmów (D.3.2),
- przytacza tematykę wybranych psalmów i swoimi słowami omawia ich treść (D.3.3),
- przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7),
- opisuje zagrożenia ideologii *gender* (C.15.13).

Postawy

Uczeń:

- identyfikuje się z chrześcijańską koncepcją człowieka i świata oraz konsekwentnie stosuje ją w swoim życiu (A.1.a),

- kształtuje w sobie postawę wrażliwości na piękno świata i natury, widzi w tym obraz Bożego piękna (A.10.a),
- troszczy się o piękno w swoim otoczeniu (A.10.b),
- wyraża wdzięczność za dar stworzenia człowieka na obraz i podobieństwo Boże (A.11.a),
- kształtuje postawę szacunku i posłuszeństwa wobec Pisma Świętego (A.4.a),
- jest przekonany o konieczności poznawania Pisma Świętego (A.5.a),
- prowadzi dialog z Bogiem przez modlitwę (D.1.a),
- odczytuje wybrane sytuacje z życia jako zaproszenie do dialogu z Bogiem (D.1.b),
- modli się psalmami w określonych sytuacjach egzystencjalnych (D.3.a),
- akceptuje i docenia własną płciowość (C.15.a),
- podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Konteksty interpretacji utworów literackich (historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny)
 - Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Psalmów
- Filozofia
 - Antropologia filozoficzna (naturalizm, redukcjonizm biologiczny – antynaturalizm, personalizm)
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - Seksualność człowieka – pojęcia związane z seksualnością człowieka: męskość, kobiecość, odpowiedzialność w przeżywaniu własnej płciowości
- Plastyka
 - Poszanowanie godności człowieka oraz odpowiedzialność za treść i formę własnej twórczości plastycznej

3. Jestem odkupiony przez Chrystusa

Cele katechetyczne

- Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka

- Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu
- Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie
- Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga
- Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy

Treści

- Istota grzechu pierworodnego. Wolność i zniewolenie. Łaska Boga większa od grzechu człowieka (A.12)
- Pojęcie grzechu (C.7)
- Modlitwa jako rozmowa z Ojcem (D.4)
- Skuteczność modlitwy (D.12)
- Formy modlitwy (D.8)
- Cztery prawa życia duchowego (E.9)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1),
- poprawnie interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego (A.12.2),
- wyjaśnia, czym jest Protoewangelia (A.12.3),
- omawia działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4),
- opisuje grzech jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2),
- wyjaśnia synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1),
- charakteryzuje modlitwę Jezusa (D.4.2),
- wymienia i omawia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, wstawiennicza, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1),
- omawia biblijne podstawy modlitwy wspólnotowej (D.8.2),
- wyjaśnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1),
- podaje cztery prawa życia duchowego i omawia sposoby odniesienia ich do swojego życia (E.9).

Postawy

Uczeń:

- kształtuje postawę odpowiedzialności i dbałości o swoje życie, w tym życie duchowe (A.12.a),
- kształtuje w sobie postawę pokory, świadomości własnej grzeszności, ale również pragnienie jej przezwyciężania oraz zaufania Bogu (A.12.b),
- ma świadomość własnej grzeszności (C.7.a),
- podczas modlitwy przyjmuje postawę dziecka Bożego (D.4.a),
- z ufnością modli się do Boga Ojca (D.4.b),
- przyjmuje postawę modlitewną adekwatną do przeżywanej sytuacji (D.8.b),
- kształtuje postawę pokory, ufności i wytrwałości w zwracaniu się do Boga na modlitwie (D.12.a),
- kieruje się prawami życia duchowego (E.9.a),
- kształtuje zdolność dzielenia się kerygmatem ze swoimi rówieśnikami (E.9.e),
- uznaje i przyjmuje Chrystusa jako Pana i Zbawiciela (E.9.b).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Obraz kondycji egzystencjalnej i moralnej człowieka we współczesnym świecie w tekstach literatury i kultury
 - Modlitwa w wybranych tekstach literatury i kultury (*Psalmy, Bogurodzica, Kwiatki św. Franciszka*, piosenka literacka)
- Filozofia
 - Filozoficzne koncepcje genezy zła moralnego

4. Komu wierzę?

Cele katechetyczne

- Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem
- Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga
- Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich

- Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich
- Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”

Treści

- Religie a chrześcijaństwo (A.3)
- Podstawy myśli ekumenicznej. Najważniejsze wyznania chrześcijańskie (E.8)
- Wyjątkowość i nowość chrześcijaństwa. Dialog międzykulturowy i międzyreligijny (F.2)
- Postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie) (A.6)
- Wyznanie wiary (E.9)
- Przymioty, imiona i obraz Boga (A.7)
- Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek (A.13)
- Chrystus otwiera bramy zbawienia sprawiedliwym zmarłym przed Jego przyjściem (A.16)
- Wydarzenie zmartwychwstania. Sens i znaczenie zmartwychwstania. Epifanie Zmartwychwstałego (A.17)
- Trzecia Osoba Trójcy Świętej odkrywana poprzez Imię, określenia i symbole (A.19)
- Odpowiedzialne korzystanie ze środków społecznego przekazu. Obraz Boga, koncepcja człowieka i wolności kształtowana przez media (C.17)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia zależność między wiarą i rozumem (A.6.2),
- analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3),
- podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata oraz wyznań chrześcijańskich (A.3.1),
- wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3.2),
- wyjaśnia pojęcie ekumenizmu (E.8.1),
- przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2),

- w kontekście ekumenizmu wyjaśnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej, konieczności łaski Bożej do zbawienia i ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina (E.8.4),
- ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu (F.2.1),
- podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2),
- wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3),
- podaje treść Wyznania wiary i interpretuje poszczególne jego artykuły (E.9.2),
- charakteryzuje przymioty i imiona Boga oraz na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1),
- uzasadnia, że skuteczność modlitwy zależy od woli Bożej (D.12.3),
- wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3),
- przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania, wyjaśnia znaczenie słów „zstąpił do piekieł” (A.16.2),
- ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1),
- omawia wydarzenia z życia Jezusa od Jego zmartwychwstania do wniebowstąpienia
- wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17.2),
- definiuje i opisuje Imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1),
- ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich (C.17.6),
- określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych (C.17.7).

Postawy

Uczeń:

- rozwija postawę zrozumienia, tolerancji i dialogu rozumianego jako poszukiwanie prawdy, skoncentrowanego na dobru (A.3.a),
- okazuje szacunek wobec osób innych wyznań (E.8.a),
- dąży do zrozumienia osób innego wyznania (E.8.b),
- pielęgnuje postawę jednoczenia (E.8.d),
- szanuje inne religie i ich wyznawców (F.2.a),
- uzasadnia postawę katolika (F.2.b),
- zachowuje tożsamość katolika (F.2.c),

- akceptuje wyznawane prawdy wiary (E.9.c),
- wierzy, że historia jego życia jest również włączona w wielki plan Bożej miłości (historia zbawienia) (E.9.d),
- utożsamia się z wyznawaną wiarą (A.3.b),
- podejmuje z rówieśnikami rozmowy na temat wiary (A.6.b),
- uznaje w Jezusie Boga (A.13.b),
- wyraża wdzięczność za zbawczą Mękę i Śmierć Jezusa (A.16.a),
- rozwija postawę chrześcijańskiej nadziei (A.17.a),
- kształtuje swoje życie w świetle prawdy o zmartwychwstaniu i w perspektywie życia wiecznego (A.17.b),
- traktuje Chrystusa jako źródło nadziei odnośnie do własnego życia, obecnego i przyszłego (A.17.c),
- kształtuje osobistą relację z Duchem Świętym (A.19.a),
- świadomie i z umiarem korzysta ze środków masowego przekazu, kształtuje umiejętność krytycznego odbioru mediów (C.17.c).

Korelacja z edukacją szkolną

- Historia
 - Wierzenia ludów tworzących cywilizacje starożytnego Bliżniego i Dalekiego Wschodu z uwzględnieniem judaizmu
 - Geneza i główne zasady islamu
 - Przyczyny rozłamu w Kościele w XI w.; religijne, społeczne i kulturowe uwarunkowania i następstwa reformacji
 - Rola Soboru Trydenckiego i różne aspekty reformy Kościoła katolickiego
 - Mapa wyznaniowa Europy w XVI w.
 - Kontrreformacyjne działania Kościoła katolickiego
 - Wpływ reformacji i kontrreformacji na kulturę
 - Prawne i kulturowe podstawy tolerancji religijnej na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.
 - Znaczenie II Soboru Watykańskiego dla działalności Kościoła katolickiego w świecie i idei ekumenizmu
- Filozofia
 - Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka
 - Wpływ starożytnej filozofii greckiej na europejską kulturę i religię

- Wiedza o społeczeństwie
 - Kościoły i inne związki wyznaniowe funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej

5. W co wierzę?

Cele katechetyczne

- Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach
- Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie
- Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa
- Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary
- Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania

Treści

- Istnienie aniołów. Aniołowie w życiu Kościoła (A.9)
- Jezus Chrystus obecny po prawicy Ojca i w swoim Kościele. Jezus Chrystus powróci w chwale. Sąd nad żywymi i umarłymi (A.18)
- Kościół jeden, święty, powszechny i apostołski (A.22)
- Obcowanie świętych jako komunია dóbr duchowych oraz komunია Kościoła w niebie i na ziemi (A.23)
- Pogrzeb chrześcijański jako obrzęd liturgiczny Kościoła (B.9)

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia, kim są aniołowie (A.9.1),
- podaje biblijne przykłady działania aniołów (A.9.2),
- prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i sądzie ostatecznym (A.18.2),
- wylicza i wyjaśnia przymioty Kościoła (A.22.1),
- wyjaśnia istotę obcowania świętych (A.23.1),
- wyjaśnia, że pogrzeb chrześcijański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (B.9.1),
- uzasadnia katolicki sens grzebania zmarłych (B.9.2),
- wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2).

Postawy

Uczeń:

- wierzy w Anioła Stróża i modli się do niego (A.9.a),
- żyje ze świadomością spotkania z Chrystusem w dniu sądu (A.18.c),
- utożsamia się ze wspólnotą Kościoła (A.22.a),
- modli się za wstawiennictwem świętych (A.23.a),
- okazuje szacunek zmarłym (B.9.a),
- modli się za zmarłych i pamięta o nich (B.9.c).

Korelacja z edukacją szkolną

- Historia
 - Świat duchowy w religii starożytnych Greków oraz wierzeniach starożytnych Rzymian
- Historia sztuki
 - Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych
 - Symbol i alegoria w dziełach sztuki

6. Katechezy okolicznościowe

Cele katechetyczne

- Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym
- Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej
- Ukazanie roli świętych w historii Kościoła
- Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnotowym

Treści

- Dzieje Kościoła na przestrzeni wieków: początki chrześcijaństwa i pierwsze prześladowania chrześcijan (Apostołowie męczennicy, św. Szczepan, św. Ignacy Antiocheński) (E.1)
- Formowanie się Credo. Św. Augustyn (E.1)
- Kościół w średniowieczu: rola zakonów i klasztorów; działalność świętych: Benedykta i Franciszka oraz dzieło podjęte przez benedyktynów i franciszkanów. Schizma wschodnia, reforma gregoriańska; wyprawy krzyżowe; życie umysłowe XII i XIII wieku, spór o ewangeliczne ubóstwo, Kościół

- w społeczeństwie feudalnym; inkwizycja, powstanie uniwersytetów (E.2)
- Zapoznanie z osobą św. Tomasza z Akwinu (E.2)
- Kościół w życiu narodu polskiego: chrzest Polski, rola działalności i kultu św. Wojciecha i św. Stanisława; chrześcijaństwo czasów jagiellońskich, św. Jadwiga Królowa (E.6)
- Świadkowie modlitwy (D.9)
- Różne rodzaje duchowości chrześcijańskiej (D.10)

Wymagania

Uczeń:

- opowiada o początkach chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowaniach chrześcijan (E.1.1),
- opierając się na Nowym Testamencie, szczególnie na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Piotra i św. Pawła u początków Kościoła (E.1.2),
- wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego i kultury antycznej z chrześcijaństwem (E.1.3),
- opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4),
- podaje przykłady prześladowań chrześcijan (E.1.5),
- omawia znaczenie edyktu mediolańskiego (E.1.6),
- prezentuje rolę średniowiecznych zakonów i klasztorów (E.2.1),
- wymienia średniowieczne zakony i przybliża ich założycieli (E.2.2),
- wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej i franciszkańskiej (E.2.3),
- przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4),
- ocenia okoliczności powstania i działalność inkwizycji (E.2.6),
- uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.1),
- omawia życie i działalność św. Wojciecha i św. Stanisława jako patronów Polski; prezentuje tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2),
- podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy (D.9.1),
- wymienia i charakteryzuje rodzaje duchowości chrześcijańskiej starożytności i średniowiecza oraz ich przedstawicieli (D.10.1).

Postawy

Uczeń:

- z szacunkiem odnosi się do Kościoła i jego historii (E.1.a),
- modli się za Kościół i jego pasterzy (E.1.b),
- odważnie przeciwstawia się stereotypom na temat wybranych wydarzeń z przeszłości Kościoła (E.2.a),
- dąży do jedności (E.2.b),
- wzoruje się na duchowości św. Benedykta i św. Franciszka (E.2.c),
- dąży do zgłębiania nauczania Kościoła (E.2.d),
- z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.6.a),
- występuje w obronie Kościoła w Polsce (E.6.b),
- modli się na wzór świętych (D.9.a),
- pogłębia własną duchowość (D.10.a).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Św. Augustyn, *Wyznania* (fragmenty); stosunek potomnych do średniowiecza, np. Umberto Eco *Imię Róży*: prawda i fikcja literacka
- Historia
 - Świat duchowy w religii starożytnych Greków oraz wierzeniach starożytnych Rzymian
 - Geneza chrześcijaństwa i zmiana sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim
 - Rola zakonów w średniowiecznej Europie
 - Uwarunkowania narodzin państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego
 - Przemiany życia religijnego i kryzysy religijne późnego średniowiecza
 - Znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej
- Filozofia
 - Wpływ starożytnej filozofii greckiej na europejską kulturę i religię
- Język łaciński
 - Łacina w kulturze polskiego średniowiecza

- Historia muzyki
 - Chorał gregoriański
 - Szkoły klasztorne jako ośrodki kultury muzycznej
 - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (*Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzie* i in.)

7. „Niech chwała Pana trwa na wieki” (Ps 104,31)

Cele katechetyczne

- Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości
- Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów
- Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją
- Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba

Treści

- Bóg stał się człowiekiem. Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek (A.13)
- Boże Narodzenie, dzieciństwo i życie ukryte Jezusa. Najważniejsze wydarzenia publicznej działalności Jezusa i ich znaczenie (A.15)
- Męka i śmierć Jezusa oraz ich rozumienie w świetle wiary (A.16)
- Istota roku liturgicznego (B.3)
- Cześć świętych w roku liturgicznym (B.11)
- Podstawy myśli ekumenicznej. Najważniejsze wyznania chrześcijańskie. Wprowadzenie w rzeczywistość Kościoła powszechnego i partykularnego (E.8)

Wymagania

Uczeń:

- wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1),
- omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst (A.15.1),

- wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia, omawia przebieg wydarzeń męki i śmierci Jezusa (A.16.1),
- omawia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jedynego Misterium Paschalnego (B.3.1),
- uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (B.11.1),
- wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2),
- wskazuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.8.3).

Postawy

Uczeń:

- z szacunkiem wypowiada tytuły Jezusa i używa ich w osobistej modlitwie (A.13.a),
- przygotowuje się do owocnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia (A.15.a),
- wyraża wdzięczność za zbawczą Mękę i Śmierć Jezusa (A.16.a),
- jest przekonany o wartości udziału w nabożeństwie drogi krzyżowej i Gorzkich Żali (A.16.b),
- pogłębia więź z Chrystusem (B.3.b)
- ma świadomość konieczności oddawania czci i szacunku świętym (B.11.a)
- wzoruje się na świętych i prosi o ich wstawiennictwo (B.11.b)
- włącza się w działania ekumeniczne (E.8.c),
- pielęgnuje postawę jednoczenia (E.8.d),
- włącza się w akcje ewangelizacyjne, apostołskie i charytatywne (E.8.e).

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski
 - Gatunki literackie
 - Literackie środki wyrazu artystycznego
 - Wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury
 - Teksty literatury i kultury

- Filozofia
 - Znaczenie sporu o istnienie Boga i rolę religii w życiu człowieka
 - Kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych
- Język łaciński
 - Znaczenie języka łacińskiego i kultury antycznej w różnych dziedzinach współczesnej kultury i nauki
- Muzyka
 - Muzykowanie formą autoekspresji (śpiew, gra na instrumentach, taniec, komponowanie)
 - Film, reklama, sztuka, rozrywka, edukacja, religia jako obszary praktycznego zastosowania multimediów z użyciem muzyki
 - Religia jako obszar stosowania multimediów z użyciem muzyki
- Historia muzyki
 - Kultura muzyczna wczesnego średniowiecza związana z rozwojem chrześcijaństwa
 - Chorał gregoriański
 - powstanie
 - związek z liturgią Kościoła rzymskiego (antyfonarz)
 - formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium)
 - Zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej (*Bogurodzica, Gaude Mater Polonia, Chwała Tobie, Gospodzinie* i in.)
 - Twórcy muzyki sakralnej
 - Muzyka kościelna (msza i jej stałe części)
 - Współczesna muzyka religijna i chrześcijańska
- Plastyka
 - Dziedzictwo narodowe i regionalne
 - Lokalni twórcy i ich dzieła; sztuka regionu; dzieła lub wydarzenia o charakterze religijnym, istotne dla kultury lokalnej zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy
 - Religia jako obszar zastosowania multimediów; film, prezentacja lub cykl fotografii na określony temat; krytyczna ocena materiałów multimedialnych
- Historia sztuki
 - Religijne konteksty i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki

- Sceny religijne w dziełach sztuk plastycznych
- Sakralna funkcja dzieł sztuki
- Ikonografia chrześcijańska
- Wiedza o społeczeństwie
 - Religia jako zjawisko społeczne; religijność we współczesnym społeczeństwie polskim
- Geografia
 - Zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę
- Wychowanie do życia w rodzinie
 - Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie

WSKAZANIA DO REALIZACJI PROGRAMU

Klasa I szkoły ponadpodstawowej to dla młodzieży czas istotnych zmian – nie tylko ze względu na podjęcie edukacji w nowym typie szkoły, ale także w związku z kształtowaniem własnej tożsamości i zapoczątkowaną drogą do samodzielności. Treści podejmowane w tej klasie wspierają młodzież w tych procesach, koncentrując się na istotnym dla niej zagadnieniu, jakim jest wolność. W przeciwieństwie do promowanej współcześnie „wolności od...”, tematyka poszczególnych działów stanowi pomoc w odkrywaniu prawdziwej wolności, ku której wyswobodził nas Chrystus (zob. Ga 5,1). To wolność, która jest wpisana w istotę człowieczeństwa, zamierzona przez Pana i – choć utracona wskutek nieposłuszeństwa człowieka – została przywrócona przez zbawczą mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa.

Dział I zmierza do ukazania odpowiedzi na nurtujące młodzież pytanie: Kim jestem? Aby odpowiedź ta była satysfakcjonująca, należy ukazać różnorodne stanowiska i koncepcje, rzeczowo odnosząc się do prezentowanych argumentów. Wszelkie narzucanie jedynej właściwej odpowiedzi może bowiem przynieść skutek przeciwny do zamierzonego. Działania katechety winny zatem zmierzać do tego, by ukazać wizję chrześcijańską jako optymalną i najbardziej korzystną dla człowieka. Tylko w takiej sytuacji odpowiedź zawarta w tytułach kolejnych działów II – Jestem Bożym stworzeniem i III – Jestem odkupiony przez Chrystusa – może zostać przez młodzież uznana za własną, co jest istotne dla kształtowania wiary dojrzałej. Działy te bowiem zakładają pogłębianie znajomości treści biblijnych jako słowa Bożego, a także odpowiedzi na nie w modlitwie. Rzeczywistość stworzenia i odkupienia ukazana w perspektywie Credo będzie także rzucała na wychowanie moralne i postawy młodego człowieka, zarówno względem Pana Boga, jak i drugiego człowieka oraz samego siebie. W wielu przypadkach będą to zachowania sprzeczne z lansowanymi przez media. Ważne jest zatem z jednej strony rozeznanie katechety w tym, czym żyją młodzi – tytułach prasowych, filmach, portalach internetowych itp., z drugiej zaś pomocne będą źródła katolickie

oraz świadectwa wiary rówieśników czy osób znaczących, uznawanych przez młodzież za autorytety.

Program nauczania religii w klasie I obejmuje także zagadnienia związane z dalszymi artykułami Credo, zatem treści dotyczące Kościoła – jego istoty, przymiotów, doktryny, a także początków i dziejów w starożytności i średniowieczu. Tematy te mogą wzbudzać kontrowersje, zwłaszcza w kontekście stereotypów dotyczących wybranych wydarzeń przeszłości Kościoła. Konieczna zatem będzie korelacja religii z historią. Katecheta winien zorientować się, w jaki sposób prezentowane są zagadnienia z historii Kościoła na lekcjach historii oraz w podręczniku do tego przedmiotu, by stosownie podjąć korelację w jej funkcji uzupełniającej, integrującej lub polemicznej. Podejmując te tematy, warto również zaangażować uczniów w samodzielne opracowywanie tematów na podstawie wskazanych źródeł. Sam katecheta również winien być dobrze przygotowany do dyskusji, które mogą powstać na kanwie omawianych tematów. Podczas realizacji zagadnień podejmowanych w klasie I katecheta winien traktować uczniów z należytą powagą i taktem, odnosząc się rzeczowo i merytorycznie do przytaczanych argumentów.

Skuteczność nauczania w pewnym względzie będzie zależała także od rozwiązań metodycznych stosowanych przez katechetę. Pierwszeństwo należy przyznać metodom poszukującym, które zaktywizują uczniów i umożliwią im dzielenie się posiadaną wiedzą i przekonaniami. Dobre owoce może przynieść uczenie oparte na współpracy grupy, choć należy wówczas mieć na uwadze sposób podziału uczniów tak, by możliwie zrównać poziom poszczególnych grup. Warto przy tym pamiętać, iż tego typu metody domagają się stosownego wprowadzenia oraz podsumowania w wykonaniu katechety. Istotną wartością dla podejmowanych zagadnień będzie egzystencjalny punkt wyjścia, odzwierciedlający realne sytuacje i problemy, z którymi zmagają się młodzież. Skarbnicą tego typu przykładów są zarówno media tradycyjne, jak i elektroniczne. Katecheta – analogicznie do innych nauczycieli – ma swój udział w edukacji medialnej uczniów, przygotowując ich do odpowiedzialnego korzystania z Internetu oraz krytycznego odbioru tekstów odnajdywanych w sieci.

Tematyka historyczna podejmowana na lekcjach religii stanowi okazję do zapoznawania uczniów ze źródłami historycznymi, do których warto odsyłać młodzież w ramach prac domowych

bądź przygotowania do zajęć, np. realizowanych metodą „lekcji odwróconej”. Zagadnienia z dziejów Kościoła stanowią także doskonałą okazję do kształtowania postaw patriotycznych wśród młodzieży, co również ma swój wymiary religijny.

Treści przekazywane na lekcjach religii w klasie I stanowią fundament dla zagadnień podejmowanych w kolejnych klasach. Z tej racji katecheta winien należycie opracować roczny rozkład materiału, przewidując zarówno lekcje powtórzeniowe, sprawdzenie materiału, jak i tematy okolicznościowe i realizować go zgodnie z założeniami. Szczególnie należy strzec się rezygnacji z zaplanowanych tematów na rzecz dyskusji proponowanych przez uczniów. Dotyczy to zwłaszcza zagadnień przewidzianych w programie w czasie późniejszym (lub w klasie programowo wyższej).

Należy pamiętać, iż uczniowie klasy I szkoły ponadpodstawowej w większości będą już po sakramencie bierzmowania. Warto dołożyć wszelkich starań, by równolegle z przekazem treści o Kościele, następowało pogłębienie socjalizacji kościelnej młodych chrześcijan. W tym celu katecheta winien proponować uczniom konkretne możliwości zaangażowania w życie parafii, tak poprzez udział w liturgii i nabożeństwach, jak i w działalności charytatywnej i wolontariatu. Cenne będzie także zapoznavanie uczniów z ofertą grup, ruchów i stowarzyszeń religijnych funkcjonujących na terenie parafii. Choć zaangażowanie religijne młodzieży i praktyki religijne nie podlegają ocenie szkolnej, to katecheta może uwzględniać je, np. powierzając uczniom zaangażowanym religijnie prowadzenie modlitw w czasie lekcji, bądź zachęcając do udziału w konkursach czy olimpiadach przedmiotowych.

Nauczanie religii w szkołach ponadpodstawowych powinno mieć wymiar ewangelizacyjny. Katecheta winien pamiętać o zróżnicowanych doświadczeniach religijnych i odpowiednio do nich proponować różne zadania domowe bądź dodatkowe. Poza pracami domowymi sprawdzającymi stopień przyswojenia konkretnych wiadomości, należy proponować młodzieży prace o charakterze zadaniowym, także realizowane w grupach, w środowisku rodzinnym lub rówieśniczym, tak by kompensować ten różny stopień wtajemniczenia chrześcijańskiego.

PLAN DYDAKTYCZNY EDUKACJI RELIGIJNEJ

**z katechezy w zakresie klasy I liceum i technikum
do programu nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18
i podręcznika nr AZ-31-01/18-RA-3/20
„W poszukiwaniu wiary i wolności”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
I. Kim jestem?				
1.	Kim jestem? Chcę zrozumieć siebie	Przedstawienie poglądów filozoficznych mówiących o pochodzeniu człowieka i świata. Zapoznanie z biblijną prawdą o stworzeniu człowieka i świata. Wyjaśnienie znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów naukowych i biblijnych mówiących o tajemnicy stworzenia. Kształtowanie umiejętności oceny koncepcji kreacjonizmu i ewolucjonizmu.	Chrześcijańska koncepcja człowieka i świata (A.1). Człowiek stworzony: na obraz i podobieństwo Boże (A.11). Wolność znakiem obrazu Boga w człowieku (C.2).	– wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga, rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), – określa naturę człowieka (A.11.2), – wskazuje na źródła koncepcji człowieka i świata (A.1.1), – wnioskuje, że Chrystus wskazuje człowiekowi drogę do zrozumienia swojego istnienia, – uzasadnia swoją postawę względem Chrystusa.
2.	Pochodzenie świata i człowieka – kreacjonizm a ewolucjonizm	Przedstawienie poglądów filozoficznych mówiących o pochodzeniu człowieka i świata. Zapoznanie z biblijną prawdą o stworzeniu człowieka i świata. Wyjaśnienie znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów naukowych i biblijnych mówiących o tajemnicy stworzenia. Kształtowanie umiejętności oceny koncepcji kreacjonizmu i ewolucjonizmu.	Chrześcijańska koncepcja człowieka i świata (A.1). Świat znakiem Boga. Świat stworzony dla chwały Bożej. Świat stworzony z niczego (A.8). Boże pochodzenie świata, piękno świata, porządek tygodnia (A.10).	– wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka i świata (A.1.2), – wyjaśnia istotową różnicę pomiędzy tworzeniem (przekształcaniem) a stwarzaniem (z niczego) (A.8.1), – charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1.3), – wskazuje Boże pochodzenie świata i sens jego istnienia (A.8.2), – wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10), – planuje działania, jakie może podjąć, aby świat był obrazem Boga.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– identyfikuje się z chrześcijańską koncepcją człowieka i świata oraz konsekwentnie stosuje ją w swoim życiu (A.1.a), – szanuje godność własną i innych osób (A.11.b), – właściwie korzysta z daru wolności (C.2.c), – wyraża wdzięczność za dar stworzenia człowieka na obraz i podobieństwo Boże (A.11.a).	Ocena pracy z tekstem i autorefleksji. Ocena pracy w grupach. Obserwacja uczniów w toku ich pracy. Ocena wypowiedzi uzasadniającej właściwą postawę względem Chrystusa.	Język polski – Biblia, w tym fragment Księgi Rodzaju. Filozofia – autorefleksja jako koncepcja uprawiania filozofii, – filozoficzne koncepcje człowieka i wolności. Historia – człowiek i świat w wierzeniach religijnych starożytnych Greków i Rzymian. Wiedza o społeczeństwie – człowiek jako istota społeczna. Wychowanie do życia w rodzinie – tożsamość człowieka, – wielowymiarowość życia.
– identyfikuje się z chrześcijańską koncepcją człowieka i świata oraz konsekwentnie stosuje ją w swoim życiu (A.1.a), – prawidłowo odczytuje obecność i działanie Boga w świecie (A.8.a), – umacnia w sobie postawę wdzięczności za stworzony świat i za dar życia (A.8.b).	Ocena wypowiedzi i wniosków powstałych w trakcie pracy grupowej. Ocena charakterystyki głównych koncepcji dotyczących człowieka i świata. Ocena ułożonej modlitwy. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju i Nowego Testamentu. Filozofia – filozoficzne koncepcje człowieka i świata. Historia – człowiek i świat w wierzeniach religijnych starożytnych Greków i Rzymian. Biologia – elementy teorii ewolucji. Wychowanie do życia w rodzinie – właściwe odniesienie do człowieka i zwierząt.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
3.	Poprzez stworzenie otrzymujemy wolność	Przedstawienie poglądów filozoficznych mówiących o pochodzeniu człowieka i świata. Zapoznanie z biblijną prawdą o stworzeniu człowieka i świata. Wyjaśnienie znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów naukowych i biblijnych mówiących o tajemnicy stworzenia. Kształtowanie umiejętności oceny koncepcji kreacjonizmu i ewolucjonizmu.	Człowiek stworzony – na obraz i podobieństwo Boga (C.2). Wolność i zniewolenie. Łaska Boga większa od grzechu człowieka. Jezus Chrystus, jedyny Syn Boży, Pan (A.12). Wolność znakiem obrazu Boga w człowieku). VI i IX Przykazanie Boże (C.15). Powołanie mężczyzny i kobiety: – miłość małżeńska, wierność, płodność; – powołanie do czystości; – dziecko jako dar Boga; – wykroczenia przeciwko małżeństwu; – homoseksualizm jako problem moralny; – Kościół wobec ideologii gender. – wykroczenia przeciwko małżeństwu.	– definiuje chrześcijańską wizję wolności (A.2.1), – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga, rozumiane jako odpowiedź na dar, którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), – omawia konsekwencje stworzenia człowieka mężczyzną i niewiastą (A.11.3), – stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus, – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – poprawnie interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego (A.12.2), – przedstawia sens ludzkiej płciowości (C.15.7), – opisuje zagrożenia ideologii gender, odnosząc je do niewłaściwie definiowanej relacji natura – kultura (C.15.12).
4.	Wiara i rozum	Przedstawienie poglądów filozoficznych mówiących o pochodzeniu człowieka i świata. Zapoznanie z biblijną prawdą o stworzeniu człowieka i świata. Wyjaśnienie znaczenia wolności i odpowiedzialności w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności interpretacji tekstów naukowych i biblijnych mówiących o tajemnicy stworzenia. Kształtowanie umiejętności oceny koncepcji kreacjonizmu i ewolucjonizmu.	Drogi poznania Boga (A.2). Wiara, akt wiary, wiara jako postawa, wiara i rozum, posłuszeństwo wiary. Postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie) (A.6).	– wyjaśnia zależność między wiarą i rozumem (A.6.2), – charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek (A.2.1), – wskazuje na istotny element ludzkiej natury, jaką jest potrzeba poznania, – analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3).

POSTAWY UCZEN:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– wyraża wdzięczność za dar stworzenia – człowieka na obraz i podobieństwo Boże (A.11.a), – szanuje godność własną i innych osób (A.11.b), – odpowiedzialnie kształtuje swoją seksualność jako Boży dar (A.11.c), – kształtuje postawę odpowiedzialności i dbałości o swoje życie, w tym życie duchowe (A.12.a), – kształtuje postawę posłuszeństwa Bogu (A.12.c), – właściwie korzysta z daru wolności (C.2.c), – akceptuje i docenia własną płciowość (C.15.a), – podejmuje walkę z postawami zagrażającymi szczęściu (C.15.g).	Ocena indywidualnej pracy na temat umiejętnego korzystania z daru wolności. Ocena uczestnictwa w dyskusji. Ocena poprawności dialogu włączania się w dyskusję. Opiniowanie refleksji nad poszanowaniem świata przez ludzi.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi: Rodzaju i ksiąg Nowego Testamentu. Filozofia – filozoficzne koncepcje człowieka i świata, – filozoficzne koncepcje wolności. Historia – człowiek i świat w wierzeniach religijnych starożytnych Greków i Rzymian. Biologia – elementy teorii ewolucji. Wychowanie do życia w rodzinie – właściwe odniesienie do człowieka i zwierząt.
– jest otwarty na poszukiwanie Boga (A.2.a), – dzieli się własnym doświadczeniem poznania Boga (A.2.b), – dba o rozwój własnej wiary (A.6.a), – podejmuje rozmowy z rówieśnikami na tematy wiary (A.6.b).	Ocena pracy indywidualnej na temat zależności między wiarą i rozumem. Ocena analizy tekstów biblijnych i nauczania Kościoła. Wartościowanie wypowiedzi na temat znaczenia wolności dla wiary bądź niewiary człowieka. Ocena sprawdzianu, testu.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Mądrości Syracha i ksiąg Nowego Testamentu. Filozofia – filozoficzne koncepcje człowieka i świata, – filozoficzne koncepcje wolności, – elementy myśli filozoficznej św. Augustyna.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
II. Jestem Bożym stworzeniem				
5.	Powołanie człowieka do współdziałania z Bogiem w świecie	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Świat znakiem Boga. Świat stworzony dla chwały Bożej. Świat stworzony z niczego (A.8). Boże pochodzenie świata, piękno świata, porządek tygodnia (A.10).	– opowiada o objawianiu się Boga światu (motywach, etapach i formach) (A.4.1), – wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka i świata (A.1.2), – wskazuje Boże pochodzenie świata i sens jego istnienia (A.8.1), – wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1), – umie wartościować odpowiednio sztukę i kicz, piękno i brzydotę (A.10.2).
6.	Chrystus broniący ludzkiej godności	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Istota grzechu pierwotnego (A.12). Wolność i zniewolenie. Łaska Boga większa od grzechu człowieka. Jezus Chrystus, jedyny Syn Boży, Pan. Pojęcie grzechu. Teologiczne rozróżnienie grzechów (C.7). V przykazanie Boże i jego konsekwencje: – poszanowanie godności i życia człowieka. – obrona pokoju. – grzechy przeciwko życiu (C.14).	– definiuje pojęcie grzechu i różnicuje grzechy według przedmiotu i ciężaru (C.7.1), – omawia działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4), – omawia znaczenie pokoju jako wartości w życiu człowieka i społeczeństwa (C.14.8), – wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), – opisuje naturę grzechu jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), – uzasadnia, że Bóg jest Panem życia (C.14.1).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– prawidłowo odczytuje obecność i działanie Boga w świecie (A.8.a), – umacnia w sobie postawę wdzięczności za stworzony świat i za dar życia (A.8.b), – kształtuje w sobie postawę wrażliwości na piękno świata i natury, widzi w tym obraz Bożego piękna (A.10.a), – troszczy się o piękno w swoim otoczeniu (A.10.b).	Ocena aktywności uczniów w czasie rozmowy kierowanej i pracy metodą meta-planu. Ocena umiejętności współpracy uczniów. Ocena indywidualnych odpowiedzi. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju. Filozofia – pogłębienie rozumienia siebie samego jako osoby, – poznanie Boga po dziełach stworzenia, – odpowiedzialność za piękno daru świata. Wychowanie do życia w rodzinie – podejmowanie decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej.
– kształtuje w sobie postawę pokory, świadomości własnej grzeszności, ale również pragnienie jej przezwyciężania oraz zaufania Bogu (A.12.b), – ma świadomość własnej grzeszności (C.7.a), – unika sytuacji do popełnienia grzechu (C.7.b), – dba o życie w łasce uświęcającej, wykazuje się odwagą w reagowaniu na zło (C.7.c), – wykazuje troskę o zdrowie i życie własne oraz innych (C.14.a), – angażuje się w budowanie i poszanowanie pokoju, modli się o pokój (C.14.d).	Ocena analizy pracy grupowej. Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów, wartościowanie wypowiedzi na temat ludzkiej godności. Ocenianie kształtujące. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju i Nowego Testamentu. Filozofia – filozoficzne koncepcje zła, – filozoficzne koncepcje wolności, – filozoficzne koncepcje człowieka i świata. Wychowanie do życia w rodzinie – poszanowanie godności osoby.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
7.	Pismo Święte i Tradycja	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Objawienie nadprzyrodzone i jego przekazywanie. Tradycja a Pismo Święte. Interpretacja depozytu wiary – Urząd Nauczycielski Kościoła. Natchnienie biblijne (A.4).	– podaje podstawowe wiadomości na temat Biblii (A.5.1), – definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), – odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), – opowiada o objawianiu się Boga światu (motywach, etapach i formach) (A.4.1), – stwierdza, że słowo Boże jest zawarte nie tylko w Biblii, ale również w Tradycji Apostolskiej, – analizuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2).
8.	Przekazywanie Objawienia Bożego	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Objawienie nadprzyrodzone i jego przekazywanie. Tradycja a Pismo Święte. Interpretacja depozytu wiary – Urząd Nauczycielski Kościoła. Natchnienie biblijne (A.4).	– przytacza fragmenty Katechizmu Kościoła Katolickiego mówiące o potrzebie przekazywania Objawienia Bożego (A.4), – definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), – odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), – opowiada o objawianiu się Boga światu motywach, etapach i formach (A.4.1), – charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania (A.4.2).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje postawę szacunku i posłuszeństwa wobec Pisma Świętego (A.4.a), – przyjmuje odpowiedzialność za życie zgodne ze słowem Bożym.	Ocena analizy tekstów biblijnych i dokumentów Kościoła. Ocena treści wniosków wypracowanych w trakcie pracy w grupach. Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Ocena aktywności na lekcji.	Język polski – konteksty interpretacji utworów literackich (kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny, biograficzny, biblijny), – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Ewangelii oraz innych ksiąg Starego i Nowego Testamentu. Historia – święta księga chrześcijan. Filozofia – poszukiwanie prawdy, – Biblia jako Księga Prawdziwa.
– kształtuje postawę szacunku i posłuszeństwa wobec Pisma Świętego (A.4.a), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za dawanie świadectwa i uobecnianie Chrystusa w świecie.	Ocena współpracy uczniów podczas pracy w grupach. Ocena efektów pracy w grupach. Ocena indywidualnych wypowiedzi. Ocena notatek ucznia.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii. Historia – cywilizacje starożytne – dorobek kultury i jego trwałość (Izrael). Wiedza o społeczeństwie – nowe środki przekazu informacji. Filozofia – kategorie filozoficzne sacrum, – szacunek do Biblii jako Księgi natchnionej.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
9.	Literackie ujęcie Biblii	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Księgi, języki biblijne i gatunki literackie w Biblii (A.5). Zasady interpretacji tekstów biblijnych.	– podaje podstawowe wiadomości na temat Biblii (A.5.1), – interpretuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2), – charakteryzuje gatunki i rodzaje literackie występujące w Biblii, – określa zasady interpretacji Biblii, – analizuje perykopy biblijne.
10.	Maryja pomaga nam być wrażliwymi w wierze, nadziei i miłości	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Maryja w Bożym zamyśle zbawienia świata i człowieka (A.14). Biblijne wzory posłuszeństwa (Abraham, Maryja), przykłady świętych (C.1). Boskie pochodzenie pragnienia szczęścia. Chrześcijańska wizja szczęścia. Cnoty boskie (C.6). Maryja jako Orędownicza i Pośredniczka łask (D.7).	– opowiada historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina (A.14.1), – omawia cztery dogmaty maryjne: Boże Macierzyństwo, Wierzyście Dziewictwo, Niepokalane Poczęcie i Wniebowzięcie (A.14.2), – charakteryzuje posłuszeństwo na wzór postaci biblijnych (C.1.1), – charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej jako wzoru modlitwy chrześcijańskiej (D.7.1), – uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu (C.1.2).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– jest przekonany o konieczności poznawania Pisma Świętego (A.5.a), – wskazuje na konieczność lektury Pisma Świętego, – przyjmuje postawę otwartości na głębsze przeżywanie Bożego słowa.	Ocena analizy tekstów źródłowych i gatunków literackich. Ocena umiejętności korzystania z zasad interpretacji tekstów biblijnych. Ocena poprawności przedstawiania efektów pracy w grupach. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Psalmów, – gatunki literackie, – zasady literackie i teologiczne interpretacji tekstów. Filozofia – biblijny obraz Boga.
– dąży do szczęścia zgodnie z jego chrześcijańską wizją (C.1.b), – kształtuje w sobie pobożność Maryjną oraz matczyną relację z Matką Bożą (A.14.a), – kształtuje w sobie postawę posłuszeństwa Bogu (C.1.a), – świadomie rozwija cnoty boskie i kardynalne w relacjach z Bogiem i ludźmi (C.6.a), – prowadzi życie według cnót (C.6.b), – z ufnością modli się do Boga przez wstawiennictwo Maryi (D.7.a).	Ocena argumentów ucznia przemawiających za zachowaniem czystości. Ocena odpowiedzi na pytania. Ocena i obserwacja uczniów w toku pracy. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi. Filozofia – filozoficzna koncepcja szczęścia i cnoty. Wychowanie do życia w rodzinie – podejmowanie decyzji dotyczących dorosłego życia.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
11.	Modlitwa psalmami	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Księgi, języki biblijne i gatunki literackie w Biblii. Zasady interpretacji tekstów biblijnych (A.5). Biblijne wzorce modlitwy (D.2). „Księga modlitwy” – Księga Psalmów (D.3). Modlitwa odpowiadającą na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5).	– przytacza tematykę wybranych psalmów i swoimi słowami omawia ich treść (D.3.3), – objaśnia sytuacje życiowe opisane w psalmach, – interpretuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2), – wyjaśnia, że psalmy są „arcydziełem modlitwy w Starym Testamencie” (D.3.1), – ukazuje potrzebę poddania się woli Bożej jako istotny element modlitwy (Dawid) (D.2.3), – wskazuje na osobisty i wspólnotowy charakter psalmów (D.3.2).
12.	Objawienie Boże a objawienia prywatne	Wyjaśnienie biblijnej nauki o stworzeniu świata oraz jej konsekwencji dla życia człowieka. Przedstawienie planu Boga wobec kobiety i mężczyzny. Ukazanie Boga jako Stworzyciela świata i Dawcy życia. Przedstawienie Biblii jako księgi Objawionej, przez którą Bóg pozwala się poznać i uczy modlitwy. Rozwijanie zainteresowania rolą słowa Bożego w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności analizowania tekstów biblijnych.	Drogi poznania Boga (A.2).	– wymienia objawienia maryjne w XIX i XX wieku, – rozróżnia objawienie naturalne, nadprzyrodzone i prywatne (A.2.2), – charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek) (A.2.1), – charakteryzuje cel objawienia prywatnego, – uzasadnia, dlaczego objawienia prywatne są łaską.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– jest przekonany o konieczności poznawania Pisma Świętego (A.5.a), – naśladuje omawiane postaci biblijne w życiu modlitewnym (D.2.a), – ufa Panu Bogu (D.2.b), – modli się psalmami w określonych sytuacjach egzystencjalnych (D.3.a), – zwraca się do Boga w modlitwie (D.5.a), – kształtuje postawę ufności i gotowości zawierzenia Bogu (D.5.b).	Ocena odpowiedzi ustnej. Ocena wiadomości uczniów w analizie tekstu źródłowego. Ocena treści wniosków wypracowanych w grupach. na temat psalmów, rodzajem zanoszonej w nich modlitwy oraz zawartym przesłaniem.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Psalmów, – gatunki literackie, – zasady literackie i teologiczne interpretacji tekstów. Filozofia – modlitwa jako miejsce spotkania człowieka z Bogiem.
– jest otwarty na poszukiwanie Boga (A.2.a), – dzieli się własnym doświadczeniem poznania Boga (A.2.b), – wyraża wdzięczność za objawienia prywatne.	Ocena analizy tekstów biblijnych ukazujących objawiającego się Boga ludziom. Ocena wypowiedzi uczniów na temat celu objawień prywatnych. Ocenianie kształtujące. Ocena testu lub sprawdzianu.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii i Apokalipsy św. Jana, – wartości duchowe, moralne i sacrum w tekstach literatury i kultury, – obraz Maryi w kulturze. Historia sztuki – sakralna funkcja dzieł sztuki. Filozofia – Drogi poznania Boga.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
III. Jestem odkupiony przez Chrystusa				
13.	Człowiek odwraca się od Stwórcy – zapowiedź odkupienia	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Istota grzechu pierwotnego. Wolność i zniewolenie. Łaska Boga większa od grzechu człowieka (A.12). Pojęcie grzechu (C.7).	– podaje definicję grzechu, – wymienia skutki grzechu pierwotnego, – interpretuje biblijną historię grzechu pierwotnego (A.12.2), – wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1), – wyjaśnia, czym jest Protoewangelia (A.12.3), – opisuje grzech jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), – analizuje działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4).
14.	Cztery prawa życia duchowego	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Cztery prawa życia duchowego. Wyznanie wiary (E.9).	– podaje cztery prawa życia duchowego i omawia sposoby odniesienia ich do swojego życia (E.9.1), – dostrzega rolę wiary i decyzi w życiu, – ukazuje potrzebę zbawienia w Jezusie Chrystusie.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje postawę odpowiedzialności i dbałości o swoje życie, w tym życie duchowe (A.12.a), – kształtuje w sobie postawę pokory, świadomości własnej grzeszności, ale również pragnienie jej przezwyciężania oraz zaufania Bogu (A.12.b), – ma świadomość własnej grzeszności (C.7.a).	Ocena analizy tekstów źródłowych. Ocena pracy w zespołach zadaniowych. Ocena pracy domowej na temat przykładowych postaw, które prowadzą do nawrócenia i dobra oraz wpływających z nich skutków.	Język polski – obraz kondycji egzystencjalnej i moralnej człowieka we współczesnym świecie w tekstach literatury i kultury, – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju. Filozofia – filozoficzne koncepcje genezy zła moralnego.
– kieruje się prawami życia duchowego (E.9.a), – uznaje i przyjmuje Chrystusa jako Pana i Zbawiciela (E.9.b), – akceptuje wyznawane prawdy wiary (E.9.c), – wierzy, że historia jego życia jest również włączona w wielki plan Bożej miłości (historia zbawienia) (E.9.d), – kształtuje zdolność dzielenia się kerygmatem ze swoimi rówieśnikami (E.9.e).	Ocena uczniów w trakcie rozmowy kierowanej. Ocena pracy w zespołach zadaniowych. Ocena treści wniosków wypracowanych w grupach.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Starego i Nowego Testamentu. Filozofia – filozoficzne koncepcje genezy zła moralnego, – człowiek w relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem. Wychowanie do życia w rodzinie – tożsamość człowieka i poczucie sensu życia.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
15.	Wierzę w Boga Miłosiernego	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Przymioty, imiona i obraz Boga. Tajemnica pozornej niemocy Boga (A.7). Miłosierdzie – przymiot i dar Boga. Odpowiedź człowieka na Boże Miłosierdzie (A.25).	– charakteryzuje przymioty i imiona Boga, a na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), – wyjaśnia relację między miłosierdziem a sprawiedliwością Boga (A.25.2), – interpretuje przypowieść o synu marnotrawnym (A.25.3), – przedstawia formy kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.4), – wskazuje miłosierdzie jako istotny element chrześcijańskiej postawy.
16.	Współczesny świat potrzebuje miłości i miłosierdzia	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Miłosierdzie – przymiot i dar Boga. Odpowiedź człowieka na Boże Miłosierdzie (A.2.5).	– definiuje pojęcia: „miłosierdzie” i „wyobrażenia miłosierdzia” (A.25.1), – podaje przykłady świętych świadków Bożego Miłosierdzia (A.25.5), – objaśnia relację między miłosierdziem a sprawiedliwością Boga (A.25.2), – interpretuje przypowieść o synu marnotrawnym (A.25.3), – przedstawia formy kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.4), – wskazuje wzajemny związek miłości i miłosierdzia.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– rozwija w sobie postawę wiary i zaufania Bogu (A.7.a), – wyraża Bogu wdzięczność za dar miłosierdzia (A.25.a). – świadomie włącza się w sprawowanie różnych form kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.b), – wskazuje miłosierdzie jako istotny element chrześcijańskiej postawy.	Ocena interpretacji przypowieści o synu marnotrawnym. Ocena refleksji uczniów nad Bożym miłosierdziem. Ocena aktywności na lekcji.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii według św. Łukasza, – analiza obrazu Rembrandta Powrót syna marnotrawnego. Filozofia – człowiek wobec miłości Plastyka, – twórczość Rembrandta.
– świadomie włącza się w sprawowanie różnych form kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.b), – stara się praktykować miłosierdzie w codziennych relacjach z ludźmi (A.25.c), – angażuje się w działalność organizacji charytatywnych, – kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.b), – przyjmuje postawę okazywania miłości bliźnim, – wyraża Bogu wdzięczność za dar miłosierdzia (A.25.a).	Ocena prezentacji. Ocena notatki własnej na temat znaczenia miłości i miłosierdzia w ludzkim życiu. Ocena plakatu „Pomagaj. Miłość i miłosierdzie”.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii według św. Łukasza, – motyw miłości i miłosierdzia w literaturze. Filozofia – człowiek wobec miłości i sprawiedliwości. Wiedza o społeczeństwie – troska społeczeństwa i organizacji charytatywnych o obywateli.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
17.	Modlitwa jako owoc chrześcijańskiej wiary	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Modlitwa (D.1). Modlitwa jako rozmowa z Ojcem (D.4). Modlitwa odpowiadająca na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5).	– wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1), – objaśnia, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej, zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK 2615) (D.5.1), – uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.20), – dowodzi, że Jezus wysłuchuje modlitwy pełnej wiary (D.5.2), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za pogłębianie własnej wiary i modlitwy.
18.	Na modlitwie rozmawiam z Ojcem	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Modlitwa jako rozmowa z Ojcem (D.4).	– podaje synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1), – wyjaśnia, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej, zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK 2615) (D.5.1), – charakteryzuje modlitwę Jezusa (D.4.2), – dowodzi, że Jezus wysłuchuje modlitwy pełnej wiary (D.5.2).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.20), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za pogłębianie własnej wiary.	Ocena wypowiedzi uczniów podczas dyskusji. Ocena i obserwacja uczniów w toku pracy. Ocena pracy z tekstem źródłowym. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii według św. Łukasza, – motyw miłości i miłosierdzia w literaturze. Filozofia – człowiek wobec miłości i sprawiedliwości. Wiedza o społeczeństwie – troska społeczeństwa i organizacji charytatywnych o obywateli.
– podczas modlitwy przyjmuje postawę dziecka Bożego (D.4.a), – z ufnością modli się do Boga Ojca (D.4.b), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za pogłębianie własnej wiary i modlitwy.	Ocena efektów pracy zespołowej. Ocena poprawności przedstawienia efektów pracy w grupach. Wartościowanie wypowiedzi indywidualnej.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – modlitwa w wybranych tekstach literatury i kultury. Filozofia – modlitwa jako miejsce spotkania człowieka z Bogiem. Wychowanie do życia w rodzinie – relacja ojciec-dziecko.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
19.	Modlitwa w życiu chrześcijanina – formy i rodzaje modlitwy	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Tradycja modlitwy chrześcijańskiej. Formy modlitwy (D.8). Rytm życia modlitewnego (D.11). Skuteczność modlitwy (D.12). Trudności w modlitwie (D.13).	– wymienia i omawia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, wstawiennicza, dziękczynienia, uwielbienia) (D.8.1), – wyjaśnia, że liturgia jest najdoskonalszą formą modlitwy (D.8.3), – wyjaśnia związek posiadanego obrazu Boga ze skutecznością modlitwy (D.12.1), – interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie (D.11.1), – dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2), – uzasadnia, że skuteczność modlitwy zależy od woli Bożej (D.12.3).
20.	Potrzebę rozwoju życia duchowego	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Istota grzechu pierwotnego. Wolność i zniewolenie. Łaska Boga większa od grzechu człowieka. Jezus Chrystus, jedyny Syn Boży, Pan (A.12). Modlitwa (D.1). Modlitwa odpowiedzi na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5).	– wyjaśnia, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej, zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK 2615) (D 5.1), – określa czym jest rozwój życia duchowego, – uzasadnia konieczność rozwoju życia duchowego w dojrzałym przeżywaniu chrześcijaństwa i przewyższaniu zagrożeń wiary.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– świadomie uczestniczy w liturgii (D.8.a), – przyjmuje postawę modlitewną adekwatną do przeżywanej sytuacji (D.8.b), – podejmuje codzienne obowiązki w duchu nieustannej modlitwy (D.11.a), – praktykuje każdy rodzaj modlitwy (D.11.b), – stara się być wytrwałym w modlitwie (D.11.c), – kształtuje postawę pokory, ufności i wytrwałości w zwracaniu się do Boga na modlitwie (D.12.a), – troszczy się o właściwą atmosferę i odpowiednie warunki do modlitwy (D.13.a), – nie zraża się trudnościami (D.13.b).	Ocena pracy z tekstem źródłowym. Ocena indywidualnej charakterystyki różnych rodzajów modlitw. Ocena aktywności uczniów w czasie katechezy. Ocena kartkówki.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – motyw zaufania Bogu w Biblii, – modlitwa w wybranych tekstach literatury i kultury. Filozofia – modlitwa jako miejsce spotkania człowieka z Bogiem. Wychowanie do życia w rodzinie – tradycje i zwyczaje w rodzinie.
– kształtuje postawę odpowiedzialności i dbałości o swoje życie, w tym życie duchowe (A.12.a), – prowadzi dialog z Bogiem przez modlitwę (D.1.a), – zwraca się do Boga w modlitwie (D.5.a), – uwielbia Boga na wzór Maryi (D.6.b), – z ufnością modli się do Boga Ojca (D.4.b), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za rozwój swojego życia duchowego (D.5.1).	Ocena poprawności analizy tekstów biblijnych i dokumentów Kościoła. Wartościowanie wypowiedzi na temat osobistej troski i zaangażowania w rozwój życia duchowego. Ocena rozmowy kierowanej i pracy w zespołach.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – motyw walki dobra ze złem w tekstach kultury, – modlitwa w wybranych tekstach literatury i kultury. Filozofia – modlitwa jako miejsce spotkania człowieka z Bogiem, – filozoficzna koncepcja zła i wolności. Wychowanie do życia w rodzinie – rozróżnienie między wolnością a zniewoleniem, – rozumienie siebie jako osoby potrzebującej rozwoju.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
21.	Obraz Jezusa w Ewangeliach	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Bóg stał się człowiekiem (A.13). Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek (A.13).	– wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa Bóg stał się człowiekiem (A.13.3), – Jezus – prawdziwy Bóg (A.13), – przedstawia charakterystykę obrazu Jezusa ukazaną w Ewangelii według Mateusza, Marka, Łukasza i Jana.
22.	Modlitwa Arcykapłańska Jezusa Chrystusa	Ukazanie skutków grzechu w życiu człowieka. Zaznajomienie z prawami życia duchowego oraz sposobami ich realizacji w życiu. Wyjaśnienie zależności między wolnością człowieka a złem występującym w świecie. Rozwijanie umiejętności oceniania własnej grzeszności w obliczu świętości Boga. Rozwijanie umiejętności posługiwania się różnymi formami modlitwy.	Modlitwa jako rozmowa z Ojcem (D.4).	– nazywa Jezusa prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem (A.13), – definiuje komplementarność opisów w poszczególnych Ewangeliach, – używa poprawnie znaczenia imienia „Jezus” i tytułów „Chrystus”, „Pan”, – wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), – wyjaśnia synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1), – ukazuje Modlitwę Arcykapłańską jako wzór modlitwy dla chrześcijanina, – przedstawia charakterystykę obrazu Jezusa ukazaną w Ewangelii według Mateusza, Marka, Łukasza i Jana, – z szacunkiem wypowiada tytuły Jezusa i używa ich w osobistej modlitwie (A.13.a), – uznaje w Jezusie Boga (A.13.b).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– z szacunkiem wypowiada tytuły Jezusa i używa ich w osobistej modlitwie (A.13.a), – uznaje w Jezusie Boga (A.13.b), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi ST w Jezusie Chrystusie (A.13.1).	Ocena pracy zespołowej. Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów na temat, charakterystycznych cechach, typowego dla każdej Ewangelii obrazu Jezusa Chrystusa. Ocena ułożonej modlitwy.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Historia – historyczność Jezusa. Filozofia – koncepcja człowieka jako osoby, a więc istoty rozumnej, wolnej i zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra.
– podczas modlitwy przyjmuje postawę dziecka Bożego (D.4.a), – z ufnością modli się do Boga Ojca (D.4.b), – przyjmuje postawę odpowiedzialności za poznawanie życia i działalności Jezusa Chrystusa, – pogłębia wiarę w Jezusa Chrystusa.	Ocena wypowiedzi uczniów przedstawiających charakterystykę obrazu Jezusa, ukazaną w Ewangelii według Mateusza, Marka, Łukasza i Jana. Ocena znajomości Modlitwy Arcykapłańskiej Jezusa jako wzoru modlitwy dla chrześcijanina. Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów. Ocena sprawdzianu, testu.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Ewangelii według św. Jana, – motyw zaufania Bogu w Biblii, – modlitwa w wybranych tekstach literatury i kultury. Filozofia – modlitwa jako miejsce spotkania człowieka z Bogiem.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
IV. Komu wierzę?				
23.	Wiara w Boga jako akt całego człowieka	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Wiara, akt wiary, wiara jako postawa, wiara i rozum, posłuszeństwo wiary. Postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie) (A.6).	– definiuje, czym jest wiara (A.6), – wymienia cechy aktu wiary (A.6), – wyjaśnia treść rozmowy Jezusa z Ojcem (J 17,1-26), – wyjaśnia, na czym polegają postawy odrzućenia, obojętności oraz przyjęcia Boga (A.6), – opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1).
24.	W poszukiwaniu wiary dojrzałej	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Wiara, akt wiary, wiara jako postawa, wiara i rozum, posłuszeństwo wiary. Postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie) (A.6).	– wymienia wykroczenia przeciwko Bogu (C.10.1), – wyjaśnia na czym polega oddawanie czci Bogu (C.10.1), objaśnia etapy na drodze ku dojrzałości w wierze (A.6), – formułuje zasady wynikające z I przykazania Bożego (C.10.1), – opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1), – analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– troszczy się o właściwą atmosferę i odpowiednie warunki do modlitwy (D.13.a), – nie zraża się trudnościami (D.13.b), – dba o rozwój własnej wiary (A.6.a), – przyjmuje postawę ufności wobec Boga i odpowiedzialności za bliźnich.	Ocena efektów pracy zespołowej. Ocena wiadomości ogólnych dotyczących wiary w Boga jako aktu całego człowieka. Ocena uczestnictwa w dyskusji. Ocena notatek ucznia.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty ksiąg mądrościowych Starego Testamentu oraz Ewangelii synoptycznych. Filozofia – umiejętność formułowania podstawowych pytań filozoficznych dotyczących Boga, rzeczywistości, człowieka.
– dba o rozwój własnej wiary (A.6.a), – angażuje się w praktyki religijne indywidualnie i we wspólnocie Kościoła (C.10.c).	Ocena wypowiedzi uczniów na temat zasad wynikających z I przykazania Dekalogu. Ocena wyników pracy w grupach. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Nowego Testamentu. Filozofia – umiejętność formułowania podstawowych pytań filozoficznych dotyczących Boga, rzeczywistości, człowieka. Wychowanie do życia w rodzinie – tożsamość człowieka i poczucie sensu życia, – wielowymiarowość człowieka, pogłębienie problematyki związanej z dojrzałością.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
25.	Obrona wiary wobec współczesnych zagrożeń	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Wiara, akt wiary, wiara jako postawa, wiara i rozum, posłuszeństwo wiary. Postawy człowieka wobec Boga i ich konsekwencje (odrzućenie, obojętność, przyjęcie) (A.6).	– wymienia wykroczenia przeciwko Bogu (C.10.1), – definiuje pojęcia herezja, schizma, apostazja, (A.6), – objaśnia etapy na drodze ku dojrzałości w wierze (A.6), – wyjaśnia na czym polega oddawanie czci Bogu (C.10.1), – opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1), – formułuje zasady wynikające z I przykazania Bożego (C.10.1), – analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3).
26.	Wierzę w Boga Wszechmogącego – Opatrzność Boża	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Przymioty, imiona i obraz Boga. Tajemnica pozornej niemocy Boga (A.7). I przykazanie Boże. Wiara w jednego Boga: – oddawanie czci jednemu Bogu. – wykroczenia przeciwko wierze i Bogu. – współczesne wyobrażenia Boga. – postawy świętych wyznających wiarę w jednego Boga (C.10).	– definiuje transcendencję i immanencję Boga wobec świata (A.7.2), – podaje przykłady wpływu zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii, ateizmu, symonii na relację z Bogiem (C.10.2), – charakteryzuje przymioty i imiona Boga, a na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), – odnosi prawdę o wszechmocy Boga do prawdy o ludzkiej wolności i jej konsekwencjach (A.7.3), – uzasadnia, iż nie da się pogodzić ezoteryki z wiarą chrześcijańską (C.10.4).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– dba o rozwój własnej wiary (A.6.a), – podejmuje rozmowy z rówieśnikami na tematy wiary (A.6.b), – angażuje się w praktyki religijne indywidualnie i we wspólnocie Kościoła (C.10.c).	Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów analizujących zagrożenia wobec wiary. Ocena pracy grupowej. Ocena aktywności w projektowaniu pozytywnych obrazów rzeczywistości.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty Listów apostołskich. Historia – sytuacja Kościoła w Polsce w czasach komunizmu, – rozłam w Kościele. Wychowanie do życia w rodzinie – kryzys wartości i jego przyczyny w życiu młodzieży.
– rozwija w sobie postawę wiary i zaufania Bogu (A.7.a), – kształtuje umiejętność odpowiedzialnego korzystania z wolności i postawę synowskiego zaufania (A.7.b), – kształtuje postawę szacunku dla wcielenia Boga w Jezusie Chrystusie (A.7.c), – pogłębia wiarę w jednego Boga (C.10.a), – oddaje cześć jednemu Bogu (C.10.b).	Ocena uczestnictwa w dyskusji. Ocena umiejętności pracy z podręcznikiem. Ocena indywidualnych wypowiedzi na temat wykroczeń przeciwko pierwszemu przykazaniu Dekalogu.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Psalmów, Ewangelii oraz innych Ksiąg, – motyw zaufania Bogu w tekstach kultury. Filozofia – Bóg transcendentny i immanentny, – rozpoznawanie obecności Boga w dziele stworzenia.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
27.	Wierzę w Jezusa Chrystusa	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Bóg stał się człowiekiem (A.13). Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiekiem (D.5).	– wymienia zapowiedzi ze Starego Testamentu, przyjście na świat Jezusa Chrystusa (C.10), – definiuje pojęcia „Wcielenie”, „Odkupienie”, „Zmartwychwstanie” (A.7), – wyjaśnia znaczenie słów: „Jezus”, „Chrystus”, „Syn Boży” (A.7), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1).
28.	Jezus Chrystus – Pośrednik i pełnia Objawienia	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Bóg stał się człowiekiem. Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek (A.13).	– podaje teksty biblijne mówiące o Jezusie jako Pośredniku (A.13), – wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), – wyjaśnia, dlaczego Jezusa nazywamy Pełnią Objawienia (A.13.1), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– z szacunkiem wypowiada tytuły Jezusa i używa ich w osobistej modlitwie (A.13.a), – uznaje w Jezusie Boga (A.13.b).	Ocena zaangażowania w pracę grupową Ocena odpowiedzi na pytania. Ocena poprawnego definiowania pojęć: „Wcielenie”, „Odkupienie”, „Zmartwychwstanie”.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Izajasza. Historia – historyczność Jezusa. Filozofia – filozoficzna koncepcja człowieka. Wychowanie do życia w rodzinie – tożsamość człowieka, – wielowymiarowość życia.
– z szacunkiem wypowiada tytuły Jezusa i używa ich w osobistej modlitwie (A.13.a), – uznaje w Jezusie Boga (A.13.b).	Ocena analiza tekstów biblijnych ukazujących Jezusa jako Pośrednika i pełnie Objawienia. Ocena dyskusji. Ocena pracy z podręcznikiem. Ocena kartkówki.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Filozofia – filozoficzna koncepcja Boga. Wychowanie do życia w rodzinie – tożsamość człowieka, – poczucie sensu życia.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
29.	Otrzyma- liście ducha przybra- nia za synów	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. Celebracja sakramentu chrztu św. Celebracja sakramentu bierzmowania. Liturgiczna celebracja sakramentu Eucharystii. Znaki i symbole w liturgii sakramentów wtajemniczenia (B.5).	– wyjaśnia, że chrzest, bierzmowanie i Eucharystia są sakramentami wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.1), – interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentów wtajemniczenia (B.5.2). – analizuje i interpretuje obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.3).
30.	Wierzę w Ducha Świętego	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Trzecia Osoba Trójcy Świętej odkrywana poprzez imię, określenia i symbole. Obecność i działanie Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele (A.19).	– definiuje i opisuje imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1), – rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), – planuje modlitwę do Ducha Świętego (C.8.b).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– wyraża wdzięczność Bogu i ludziom za przyjęte sakramenty wtajemniczenia (B.5.a), – rozwija w sobie świadomość przyjętego chrztu (B.5.b).	Ocena aktywności uczniów w czasie dyskusji o roli sakramentów wtajemniczenia w życiu chrześcijanina. Ocenianie kształtujące. Ocena wiadomości uczniów w analizie ekspozycji. Ocena pracy domowej.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Nowego Testamentu. Wychowanie do życia w rodzinie – świętowanie uroczystości rodzinnych jako element łączący i scalający rodzinę.
– kształtuje osobistą relację z Duchem Świętym (A.19.a), – umacnia się w przekonaniu o wiarygodności Boga, który spełnia swoje obietnice (A.19.b), – współpracuje z darami Ducha Świętego (A.19.c), – odkrywa szczególne dary, którymi został obdarzony (E.10.a), – jest posłuszny natchnieniom Ducha Świętego (C.8.c).	Ocena formułowania wniosków w pracy grupowej. Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów. Ocena wiadomości uczniów podczas analizy ekspozycji.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Nowego Testamentu Wychowanie do życia w rodzinie, – świętowanie uroczystości rodzinnych jako element łączący i scalający rodzinę.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
31.	Duch Święty działa we wspólnocie Kościoła	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Trzecia Osoba Trójcy Świętej odkrywana poprzez imię, określenia i symbole (A.19). Obecność i działanie Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele. Działanie Trójcy Świętej w liturgii (B.1).	– rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), – wyjaśnia, na czym polega działanie Ducha Świętego historii zbawienia i Kościoła (A.19), – opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3).
32.	Mocą Ducha Świętego jestem we wspólnocie Kościoła	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Trzecia Osoba Trójcy Świętej odkrywana poprzez imię, określenia i symbole. Obecność i działanie Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele (A.19). Kościół zrodzony w sercu Ojca. Misterium Kościoła (A.20). Charyzmat w Kościele i dla Kościoła (E.10).	– rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), – charakteryzuje poszczególne etapy przygotowania i istnienia Kościoła (zapowiedziany, przygotowany, ustanowiony, ukazany i wypełniony) (A.20.2), – wskazuje na związek między charyzmatem i urzędem w Kościele (E.10.2), – opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– umacnia się w przekonaniu o wiarygodności Boga, który spełnia swoje obietnice (A.19.b), – spotyka się z Bogiem w liturgii (B.1.a).	Ocena pracy z tekstem biblijnym. Ocena wiadomości uczniów dotyczących Zesłania Ducha Świętego. Ocena refleksji uczniów nad obecnością i działaniem Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Dziejów Apostolskich, – Osoba Ducha Świętego w sztuce. Geografia – ludność świata
– kształtuje w sobie postawę wdzięczności Bogu za Kościół (A.20.a), – odkrywa szczególne dary, którymi został obdarzony (E.10.a), – rozwija posiadane zdolności i dary Ducha Świętego w służbie innym (E.10.b).	Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Ocena analizy tekstu. Ocena treści modlitwy. Opiniowanie wypowiedzi uczniów.	Język polski – Biblia – fragmenty Nowego Testamentu, – interpretacja literacka utworów lirycznych o tematyce religijnej. Historia – starożytność: życie pierwszych chrześcijan. Język łaciński i kultura antyczna – pojęcia: ecclesia, parochia. Filozofia – autorefleksja jako koncepcja uprawiania filozofii.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
33.	Rola mediów w życiu chrześcijanina	Ukazanie związków głównych religii i innych wyznań niekatolickich z chrześcijaństwem. Przedstawienie wiary jako ciągłego podejmowania wysiłku poszukiwania i odkrywania Boga. Rozwijanie zainteresowania swoją wiarą w świetle innych religii i wyznań chrześcijańskich. Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z mediów w duchu wartości chrześcijańskich. Przygotowanie do interpretacji pojęcia „wcielenie”.	Przykazanie Boże: Życie w prawdzie; – świadectwa życia w prawdzie: znani ludzie i święci; – odpowiedzialne korzystanie ze środków , – wykroczenia przeciw VIII przykazaniu, – prawda i piękno w sztuce (C.17).	– podaje zadania, jakie na drodze ewangelizacji stawia Jezus, – wymienia jakim wartościom mają służyć dziennikarze, – ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich (C.17.6), – określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych (C.17.7), – ocenia treści informacji w środkach przekazu w kontekście VIII przykazania (C.17.8).
V. W co wierzę?				
34.	Istnienie aniołów. Aniołowie w życiu Kościoła	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Istnienie aniołów. Aniołowie w życiu Kościoła (A.9).	– podaje biblijne przykłady działania aniołów (A.9.2), – wyjaśnia, kim są aniołowie (A.9.1), – wskazuje w kalendarzu roku liturgicznego święta poświęcone Aniołom, – charakteryzuje obecność aniołów w liturgii Kościoła, – redaguje modlitwę dziękczynną do Anioła Stróża, – uzasadnia potrzebę obecności Anioła stróża w swoim życiu.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– świadomie i z umiarem korzysta ze środków (C.17.c), – weryfikuje treści otrzymanych informacji (C.17.d).	Ocena refleksji ucznia nad rolą mediów w życiu chrześcijanina. Ocena uczestnictwa w dyskusji. Obserwacja wypowiedzi w trakcie dyskusji. Ocena testu lub sprawdzianu.	Język polski – Biblia – fragmenty Nowego Testamentu. Edukacja medialna – rodzaje środków społecznego przekazu, – znajomość mediów katolickich, – umiejętne korzystanie z mediów, zwłaszcza z Internetu, – Ewangelia jako „Dobra Nowina”. Plastyka – krytyczna ocena materiałów multimedialnych. Informatyka – umiejętność odnajdywania stron katolickich w Internecie. Filozofia – etyka i aksjologia mediów.
– wierzy w obecność Anioła Stróża i modli się do niego (A.9.a), – wyraża wdzięczność w modlitwie za opiekę Aniołów.	Ocena aktywności uczniów i odpowiedzi na pytania dotyczące Aniołów. Ocena redagowanej notatki w trakcie katechezy. Ocena ułożonej modlitwy dziękczynnej.	Język polski – motyw anioła w Biblii oraz literaturze pozabiblijnej. Historia – świat duchowy w religii starożytnych Greków oraz wierzeniach starożytnych Rzymian. Historia sztuki – motyw anioła w malarstwie, rzeźbie i muzyce. Filozofia – elementy filozofii św. Tomasza z Akwinu.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
35.	Wierzę w Kościół	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Kościół zrodzony w sercu Ojca. Misterium Kościoła (A.20). Cechy ludu Bożego (A.21). Kościół jeden, święty, powszechny i apostolski. Powołanie i odpowiedzialność papieża, biskupów, prezbiterów, świeckich i osób konsekrowanych (A.22). Charyzmat w Kościele i dla Kościoła (E.10).	– definiuje, czym jest Kościół (A.20.1), – wylicza i omawia cechy ludu Bożego (kapłański, prorocki i królewski) (A.21.1), – wylicza i wyjaśnia przymioty Kościoła (A.22.1), – wyjaśnia specyfikę powołań, zadań i funkcji w Kościele, a także wynikającej z niej odpowiedzialności (A.22.2), – wskazuje na związek między charyzmatem i urzędem w Kościele (E.10.2).
36.	Kościół jako wspólnota miłości	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Kościół jeden, święty, powszechny i apostolski (A.22).	– wymienia przymioty Kościoła (A.22.1), – przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4), – wyjaśnia specyfikę powołań, zadań i funkcji w Kościele, a także wynikającej z niej odpowiedzialności, – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), – wskazuje na potrzebę czynienia dobra i służby drugiemu człowiekowi, – dowodzi, że działanie wspólnotowe jest bardziej skuteczne od działania jednostkowego.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje w sobie postawę wdzięczności Bogu za Kościół (A.20.a), – włącza się w realizację kapłańskiej, prorockiej i królewskiej misji Kościoła (A.21.a), – rozoznaje swoje miejsce w Kościele (A.22.b), – kształtuje postawę szacunku dla osób pełniących urzędy i funkcje w Kościele (A.22.c).	Ocena pracy grupowej. Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów analizujących przymioty, zadania i funkcje w Kościele. Ocena aktywności uczniów w dyskusji na temat wiary w Kościół.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Historia – życie pierwszych chrześcijan, – pojęcie hierarchii i laikatu. Wiedza o społeczeństwie – zasady życia społecznego. Filozofia – personalistyczna koncepcja człowieka, – człowiek jako istota społeczna.
– odważnie przeciwstawia się stereotypom na temat wybranych wydarzeń z przeszłości Kościoła (E.2.a), – dąży do jedności (E.2.b), – utożsamia się ze wspólnotą Kościoła (A. 22.a).	Ocena analizy tekstów źródłowych i wniosków zapisanych na tablicy. Ocena charakterystyki stosunków państwa i Kościoła Ocena wykonanych notatek.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Historia – chrześcijaństwo na przestrzeni wieków, – spór o ubóstwo. Wiedza o społeczeństwie – zasady życia społecznego, – relacje państwo – Kościół. Filozofia – człowiek jako istota społeczna, – rola naczelnych wartości życia społecznego, – przyjaźń w świetle filozofii Arystotelesa.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
37.	Świadectwa postaw modlitewnych	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Modlitwa (D.1). Świadkowie modlitwy (D.9).	– podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy (D.9.1), – wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1), – wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2), – wskazuje, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem, – charakteryzuje, jaki wpływ ma modlitwa na życie chrześcijanina, – wybiera sposób dialogu z Bogiem przez modlitwę, – analizuje cechy właściwej postawy modlitewnej.
38.	Obcowanie świętych. Postawy wiary ludzi świętych i błogosławionych	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Wniebowstąpienie Jezusa. Jezus Chrystus obecny po prawicy Ojca i w swoim Kościele (A.18). Jezus Chrystus powróci w chwale. Sąd nad żywymi i umarłymi. Obcowanie świętych jako komunია dóbr duchowych oraz komunია Kościoła w niebie i na ziemi. Maryja zjednoczona ze swoim Synem. Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny (A.23). Zmartwychwstanie Chrystusa a nasze zmartwychwstanie. Sens śmierci (A.24). Cześć świętych w roku liturgicznym (B.11).	– podaje naukę Kościoła o obcowaniu świętych, – poprawnie wyjaśnia znaczenie wstąpienia Jezusa do nieba i Jego jednoczesne pozostanie ze swoim Kościołem (A.18.1), – prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i Sądzie Ostatecznym (A.18.2), – określa istotę obcowania świętych (B.11.1), – uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego (A.23.1).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– prowadzi dialog z Bogiem przez modlitwę (D.1.a), – modli się na wzór świętych (D.9.a), – ocenia jakość i częstotliwość swoich modlitewnych spotkań z Bogiem.	Ocena wiedzy na temat Świętych stanowiących wzory modlitwy i ich wstawienniczej roli. Ocena ekspozycji. Ocena odpowiedzi ustnych.	Język polski – Biblia, w tym Księga Psalmów, – fragmenty hagiografii oraz innych utworów ukazujących duchowość świętych. Historia – życie ascetyczne w dziejach Kościoła.
– budzi w sobie postawę wdzięczności za obecność Jezusa w Kościele (A.18.a), – kształtuje pragnienie podążania za Chrystusem w drodze do nieba (A.18.b), – żyje ze świadomością spotkania z Chrystusem w dniu sądu (A.18.c), – modli się za wstawiennictwem świętych (A.23.a), – ma świadomość konieczności oddawania czci i szacunku świętemu (B.11.a), – wzoruje się na świętych i prosi o ich wstawiennictwo (B.11.b).	Ocena analizy życiorysów wybranych Świętych. Ocena aktywności i współpracy uczniów podczas pracy w grupach, Sprawdzenie notatek uczniów.	Język polski – Biblia, fragmenty Starego i Nowego Testamentu, – dzieła literackie, ukazujące zagadnienie Sądu Ostatecznego oraz postaci świętych; m.in. Piotr Skarga, Żywoty świętych (fragmenty). Historia – święci Kościoła, wyniesieni na ołtarze przez Papieża Jana Pawła II. Historia sztuki – nawiązanie do dzieł sztuki, ukazujących świętych, koniec świata i Sąd Ostateczny, – motywy ikonograficzne w sztuce.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
39.	Jedność w modlitwie ze zmarłymi. Liturgia pogrzebu chrześcijańskiego	Zapoznanie z prawdą wiary o niebie i aniołach. Przedstawienie zależności pomiędzy członkami Kościoła: żyjącymi, duszami przebywającymi w czyśćcu oraz świętymi przebywającymi w niebie. Wyjaśnienie prawd eschatologicznych w świetle faktów z życia Jezusa. Rozwijanie umiejętności analizowania swojej wiary w świetle fragmentów Wyznania wiary. Kształtowanie umiejętności analizowania cech Kościoła w kontekście swojego miejsca i powołania.	Zmartwychwstanie Chrystusa a nasze zmartwychwstanie. Sens śmierci (A.24). Pogrzeb chrześcijański jako obrzęd liturgiczny Kościoła. Różne formy celebracji pogrzebu (B.9).	– podaje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego oraz przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1), – wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4), – wyjaśnia, że pogrzeb chrześcijański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (A.24.1), – uzasadnia katolicki sens grzebania zmarłych (B.9.2), – wyjaśnia, kto ma prawo do pogrzebu (B.9.3).
VI. Wiara naszych ojców				
40.	Kościół pierwotny	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Dzieje Kościoła na przestrzeni wieków: początki chrześcijaństwa i pierwsze prześladowania chrześcijan (apostołowie męczennicy, św. Szczepan, św. Ignacy Antiocheński) (E.1).	– podaje przykłady prześladowań chrześcijan (E.1.5), – opowiada o początkach chrześcijaństwa (E.1.1), – opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4), – opierając się na Nowym Testamencie, szczególnie na Dziejach Apostolskich, omawia rolę św. Piotra i św. Pawła u początków Kościoła (E.1.2), – wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego i kultury antycznej z chrześcijaństwem (E.1.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje perspektywę swojego życia wykraczającą poza doczesność (A.24.a), – okazuje szacunek zmarłym (B.9.a), – świadomie i z wiarą uczestniczy w obrzędach pogrzebu (B.9.b), – modli się za zmarłych i pamięta o nich (B.9.c).	Ocena rozmowy kierowanej. Ocena redagowanej modlitwy wiernych zawarta w niedokończonych zdaniach. Ocena sprawdzianu lub testu.	Język polski – wartości uniwersalne, obecne w utworach literackich. Historia – pamięć o bohaterach narodu. Wiedza o społeczeństwie: – wyjaśnia znaczenie obrzędów przejścia oraz wykazuje ich obecność w polskiej kulturze współczesnej. Filozofia – pojęcie immortalizmu.
– z szacunkiem odnosi się do Kościoła i jego historii (E.1.a), – modli się za Kościół i jego pasterzy (E.1.b).	Ocena wiedzy uczniów na temat Kościoła pierwotnego i jego prześladowań. Ocena aktywności na lekcji. Ocena wykonanych ilustracji oraz zredagowanej modlitwy.	Język polski – różnice między mitologią a Biblią. Historia – geneza chrześcijaństwa i zmiana sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim, – prześladowania Kościoła, – świat duchowy w religii starożytnych Greków oraz wierzeniach starożytnych Rzymian Filozofia, – wpływ starożytnej filozofii greckiej na europejską kulturę i religię.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
41.	Skład Apostolski i Symbol Nicejsko-Konstantynopoliński	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Formowanie się Credo (E.1). Wyznanie wiary (E.9).	– nazywa, czym jest symbol wiary, – omawia znaczenie edyktu mediolańskiego (E.1.6), – podaje treść wyznania wiary i interpretuje poszczególne jego artykuły (E.9.2), – wyjaśnia pojęcia: dogmat i herezja (E.1.8), – wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary (E.1.7).
42.	„Późno Cię umiłowalem...” – życie i dzieło św. Augustyna	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Formowanie się Credo. Św. Augustyn (E.1).	– przytacza życiorys św. Augustyna (E.1.4), – opowiada o życiu starożytnych chrześcijan (E.1.4), – wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary (E.1.7), – opisuje związek między wiarą a Kościołem, – wnioskuje, że bycie wierzącym jest odpowiedzialnym i wymagającym zadaniem, – uzasadnia wpływ św. Augustyna na rozwój nauki.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– z szacunkiem odnosi się do Kościoła i jego historii (E.1.a), – akceptuje wyznawane prawdy wiary (E.9.c), – kształtuje zdolność dzielenia się kerygmatem ze swoimi rówieśnikami (E.9.e), – modli się za Kościół i jego pasterzy (E.1.b).	Ocena prezentacji treści wyznania wiary. Ocena interpretacji poszczególnych artykułów. Ocena indywidualnych wypowiedzi przedstawiających proces formowania się prawd wiary.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Historia – geneza chrześcijaństwa i zmiana sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim, – edykt mediolański. Język łaciński i kultura antyczna – pojęcia: <i>dogmat</i>, <i>herezja</i>, <i>symbolon</i>.
– z szacunkiem odnosi się do Kościoła i jego historii (E.1.a), – planuje modlitwę za Kościół i jego pasterzy (E.1.b).	Ocena wypowiedzi uczniów prezentujących sylwetkę św. Augustyna. Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów na temat związku między wiarą a Kościołem. Ocena pracy domowej.	Język polski – św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragmenty), – żywotność motywów biblijnych w utworach literackich. Historia – świat duchowy w religii starożytnych Greków oraz wierzeniach starożytnych Rzymian. Filozofia – główne starożytne koncepcje absolutu (Boga), – wpływ filozofii starożytnej na formowanie się teologii i filozofii chrześcijańskiej, – filozoficzno-duchowe poszukiwania św. Augustyna.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
43.	Najważniejsze aspekty Kościoła wieków średnich	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnotowym.	Kościół w średniowieczu: rola zakonów i klasztorów. działalność świętych: Benedykta i Franciszka oraz dzieło podjęte przez benedyktynów i franciszkanów. Schizma wschodnia, reforma gregoriańska, wyprawy krzyżowe. życie umysłowe XII i XIII wieku, spór o ewangeliczne ubóstwo. Kościół w społeczeństwie feudalnym; inkwizycja, powstanie uniwersytetów; dorobek św. Tomasa z Akwinu (E.2).	– wymienia cechy kultury chrześcijańskiej, – wylicza, w jakich dziedzinach Kościół średniowiecza odniósł ogromne zasługi, – wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w Europie, – wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej i franciszkańskiej (E.2.3), – przedstawia spór o ubóstwo (E.2.4), – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), – ocenia okoliczności powstania i działalność inkwizycji (E.2.6), – uzasadnia potrzebę troski o jedność w swoim środowisku (E.2.a).
44.	Żyję we wspólnocie z innymi – wpływ zakonów na kulturę Europy	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnotowym.	Różne rodzaje duchowości chrześcijańskiej (D.10). Kościół w średniowieczu: rola zakonów i klasztorów; działalność świętych: Benedykta i Franciszka oraz dzieło podjęte przez benedyktynów i franciszkanów (E.2). Współczesne życie zakonne (E.5).	– wymienia rodzaje duchowości chrześcijańskiej różnych epok i ich przedstawicieli (D.10.1), – opowiada o średniowiecznych zakonach i przybliża ich założycieli (E.2.2), – prezentuje rolę średniowiecznych zakonów i klasztorów (E.2.1), – charakteryzuje działalność zakonów i ich rolę w dziejach Kościoła (E.5.2).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– odważnie przeciwstawia się stereotypom na temat wybranych wydarzeń z przeszłości Kościoła (E.2.a), – dąży do jedności (E.2.b), – dąży do zgłębiania nauczania Kościoła (E.2.d).	Ocena analizy tekstów źródłowych. Ocena wiadomości uczniów w analizie ekspozycji ukazującej rolę chrześcijaństwa i Kościoła w średniowieczu na rzecz rozwoju kultury i jedności Europy. Wartościowanie pracy indywidualnej.	Język polski – motywy biblijne w literaturze średniowiecza, – św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragmenty), – utwory epoki średniowiecza, np. <i>Bogurodzica</i>, – stosunek potomnych do średniowiecza, np. Umberto Eco <i>Imię Róży</i>: prawda i fikcja literacka. Historia – proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji, – Europa w okresie krucjat, – inkwizycja, – społeczne i kulturowe realia średniowiecznej Europy, – spór o ubóstwo, – znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej, – przemiany życia religijnego i kryzysy religijne późnego średniowiecza. Historia sztuki – sztuka bizantyjska, romańska i gotycka. Historia muzyki – zabytki polskiej i europejskiej muzyki średniowiecznej, np. <i>Bogurodzica</i>, – twórcy muzyki sakralnej. Filozofia – elementy platonizmu w myśli średniowiecznej, – koncepcja Boga i człowieka według św. Tomasza z Akwinu; elementy tomizmu.
– pogłębia własną duchowość (D.10.a), – wzoruje się na duchowości św. Benedykta i św. Franciszka (E.2.c), – wspiera działalność zakonów duchowo i materialnie (E.5.b).	Rozmowa z oceną zasobu wiadomości ucznia o średniowiecznych zakonach i ich założycielach. Ocena uczniów prezentujących rolę średniowiecznych zakonów i klasztorów. Indywidualna ocena uczniów charakteryzujących działalność zakonów i ich rolę w dziejach Kościoła.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – utwory literackie epoki średniowiecza, np. <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragmenty); <i>Legenda o świętym Aleksym</i> (fragmenty). Historia – proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji, – społeczne i kulturowe realia średniowiecznej Europy, – spór o ubóstwo, – charakterystyka i ocena roli zakonów w średniowiecznej Europie. Historia muzyki – chorał gregoriański, – szkoły klasztorne jako ośrodki kultury muzycznej.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
45.	Problemy schizmy wschodniej. Reforma gregoriańska	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnotowym.	Kościół w średniowieczu: rola zakonów i klasztorów. działalność świętych: Benedykta i Franciszka oraz dzieło podjęte przez benedyktynów i franciszkanów. Schizma wschodnia, reforma gregoriańska. wyprawy krzyżowe. życie umysłowe XII i XIII wieku, spór o ewangeliczne ubóstwo. Kościół w społeczeństwie feudalnym. inkwizycja, powstanie uniwersytetów. dorobek św. Tomasza z Akwinu (E.2).	– definiuje słowa: „schizma”, „ekumenizm”, – wymienia przyczyny schizmy wschodniej, – wyjaśnia czym była reforma gregoriańska, – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), – wskazuje na ekumenizm jako ruch działający na rzecz jedności chrześcijan, – ocenia okoliczności powstania i działalność inkwizycji (E.2.6).
46.	Duch Święty uzdalnia mnie do świadectwa. – św. Tomasz z Akwinu	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnotowym.	Trzecia Osoba Trójcy Świętej odkrywana poprzez imię, określenia i symbole. Obecność i działanie Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele. Kościół w średniowieczu: rola zakonów i klasztorów. działalność świętych: Benedykta i Franciszka oraz dzieło podjęte przez benedyktynów i franciszkanów. Schizma wschodnia, reforma gregoriańska. wyprawy krzyżowe. życie umysłowe XII i XIII wieku, spór o ewangeliczne ubóstwo, Kościół w społeczeństwie feudalnym. inkwizycja, powstanie uniwersytetów. dorobek św. Tomasza z Akwinu (A.19, E.2).	– podaje przykłady obecności i działania Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele, – wylicza, jakie cechy powinien posiadać świadek Chrystusa, – wyjaśnia wpływ św. Tomasza z Akwinu na rozwój nauki, – streszcza nauczanie Kościoła na temat wiary i rozumu, – prezentuje rolę średniowiecznych zakonów i klasztorów (E.2.1), – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), – uzasadnia związek między wiarą a rozumem.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– współpracuje z darami Ducha Świętego (A19.c), – dąży do zgłębiania nauczania Kościoła (E.2.d), – przyjmuje odpowiedzialność za troskę o jedność chrześcijan (E.2.6).	Ocena wypowiedzi w trakcie dyskusji. Ocena wypowiedzi uczniów charakteryzująca problematykę stosunków państwa i Kościoła. Ocenianie kształtujące. Ocena pracy w grupach.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty. Historia – przyczyny rozłamu w Kościele w XI w., – reforma gregoriańska. Język łaciński i kultura antyczna – pojęcia: schizma, prawosławie, ekumenizm.
– kształtuje osobistą relację z Duchem Świętym (A.19.a), – współpracuje z darami Ducha Świętego (A.19.c), – odważnie przeciwstawia się stereotypom na temat wybranych wydarzeń (z przeszłości Kościoła) (E.2.a), – dąży do jedności (E.2.b) – dąży do zgłębiania nauczania Kościoła.	Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Ocena aktywności na lekcji. Ocena wypracowanych wniosków.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragmenty). Historia – rola zakonów w Europie średniowiecznej. Wiedza o społeczeństwie – różnorodne formy komunikacji, – rola komunikacji niewerbalnej w porozumiewaniu się. Filozofia – analiza fragmentów <i>Summy teologicznej</i> św. Tomasza z Akwinu, – koncepcja Boga i człowieka według św. Tomasza z Akwinu, – „pięć dróg poznania Boga”, – umiejętność stawiania pytań światopoglądowych, – dbanie o kulturę logiczną wypowiedzi.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
47.	Chrześcijańska postawa wobec bliźniego	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Miłosierdzie – przymiot i dar Boga. Odpowiedź człowieka na Boże Miłosierdzie (A.25). V przykazanie Boże i jego konsekwencje: – poszanowanie godności i życia człowieka (C.14), – obrona pokoju, – grzechy przeciwko życiu.	– definiuje pojęcia: „miłosierdzie” i „wyobrażenia miłosierdzia” (A.25.1), – wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte (C.14.2), – wskazuje na osobę Chrystusa jako wzór prawdziwej miłości bliźniego, – stwierdza, że współpraca z Bogiem nadaje ostateczny sens działalności człowieka, – analizuje swoją postawę chrześcijańską wobec bliźniego.
48.	Świadek życia chrześcijańskiego	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Świadekstwo chrześcijańskiego życia warunkiem głoszenia Ewangelii (F.1).	– podaje przykłady nawróceń (F.1.5), – wyjaśnia, na czym polega świadekstwo chrześcijańskiego życia (F.1.1), – wyjaśnia, że świadekstwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2), – uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3), – uzasadnia potrzebę zaangażowania (F.1.4).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– stara się praktykować miłosierdzie w codziennych relacjach z ludźmi (A.25.c), – angażuje się w działalność organizacji charytatywnych (A.25.d), – wykazuje troskę o zdrowie i życie własne oraz innych (C.14.a).	Ocena współpracy uczniów podczas pracy w grupach. Ocena efektów pracy grupowej. Ocena poprawnego definiowania pojęć: „miłosierdzie” i „wyobrażenia miłosierdzia”.	Język polski – kontekst biblijny w interpretacji utworów literackich. Wiedza o społeczeństwie – tworzenie hierarchii potrzeb człowieka, z uwzględnieniem społecznie akceptowanego systemu aksjologicznego, – analiza zasady wzajemności, zaufania i pomocy, – rola organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka. Biologia – kształtowanie świadomości konieczności dbania o życie oraz zdrowie własne i innych. Filozofia – koncepcja człowieka jako jedności ciała i duszy, – koncepcja „przyjaźni szlachetnej” u Arystotelesa.
– daje świadectwo swojej wiary (F.1.a), – wykazuje zainteresowanie misyjną działalnością Kościoła (F.1.b).	Ocena odpowiedzi ustnej. Ocena za właściwe uzupełnienie karty pracy. Ocena wypracowanych wniosków w trakcie zajęć.	Język polski – biblizmy, stylizacja biblijna. Wiedza o społeczeństwie – różnorodne formy komunikacji, – rola komunikacji niewerbalnej w porozumiewaniu się, – formułowanie, uzasadnianie i obrona własnego stanowiska na forum publicznym z szacunkiem dla odmiennych poglądów. Filozofia – kryteria rzetelnej dyskusji w sporach światopoglądowych.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
49.	Misje w Kościele – św. Wojciech	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Kościół w życiu narodu polskiego. chrzest Polski, rola działalności i kultu św. Wojciecha (E.6). Świadectwo chrześcijańskiego życia warunkiem głoszenia Ewangelii (F.1).	– podaje znaczenie nakazu misyjnego Chrystusa, – omawia życie i działalność misyjnej św. Wojciecha (E.6.1), – wskazuje na związek misji Kościoła z Ewangelią, – uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.2), – uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w dzieło misyjne (F.1.4).
50.	Na straży wiary narodu polskiego – św. Stanisław, św. Jadwiga Królowa	Ukazanie roli wolności w życiu narodu, jak i w życiu osobistym. Budowanie świadomości dotyczącej znaczenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świętych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własnego powołania w wymiarze wspólnym.	Kościół w życiu narodu polskiego, rola działalności i kultu św. Stanisława. Chrześcijaństwo czasów jagiellońskich, św. Jadwiga Królowa. Wkład Kościoła w rozwój nauki, szkolnictwa, procesu wychowawczego, opieki społecznej (E.6).	– omawia życie i działalność św. Stanisława jako patronów Polski. prezentu je tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2), – wyjaśnia wysiłki na rzecz rozwoju nauki i szkolnictwa, wychowania, opieki nad biednymi, jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), – ocenia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej, podejmowane na ziemiach polskich (E.6.5).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.6.b), – występuje w obronie Kościoła w Polsce (F.1.b), – przyjmuje postawę właściwie pojmowanej tolerancji wobec innych wyzna (E.6.c), – włącza się w pomoc duchową lub materialną na rzecz misji (F.1.c).	Ocena analizy tekstów biblijnych i dokumentów Kościoła. Ocena wiadomości uczniów na temat: Kościół w życiu narodu polskiego: chrzest Polski, rola działalności i kultu św. Wojciecha. Ocenianie kształtujące.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty). Historia – uwarunkowania narodzin państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego, – działalność św. Wojciecha, – znaczenie włączenia ziem polskich do cywilizacyjnego kręgu świata zachodniego (łacińskiego). Geografia – zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę, – współczesne przykłady prześladowań na tle religijnym. Wiedza o społeczeństwie – analiza religijności w społeczeństwie polskim i porównanie jej z religijnością w innym społeczeństwie, – odróżnianie tolerancji od akceptacji, – sposoby przeciwstawiania się nietolerancji, – pojęcie pomocy humanitarnej.
– z szacunkiem odnosi się do Kościoła w Polsce (E.6.a), – wykazuje modlitewną troskę o swoją Ojczyznę (E.6.d).	Ocena analizy tekstów źródłowych w połączeniu z formułowaniem wniosków. Ocena znajomości wkładu Kościoła w rozwój nauki, szkolnictwa, procesu wychowawczego, opieki społecznej. Ocena prowadzonego zeszytu.	Język polski – motywy biblijne w literaturze polskiego średniowiecza, – Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty). Historia – znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej, – spór Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem, – znaczenie unii polsko-litewskiej z perspektywy obu narodów, – Jadwiga Andegaweńska, – rola uniwersytetów i ich organizacja, – dokonania średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza. Język łaciński – łacina w kulturze polskiego średniowiecza. Plastyka – dziedzictwo narodowe i regionalne. Historia muzyki – zabytki polskiej muzyki średniowiecznej (<i>Bogurodzica</i>, <i>Gaude Mater Polonia</i>, <i>Chwała Tobie</i>, <i>Gospodzinie</i> i in.).

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
51.	Świade- ctwo wiary błogosła- wionych mężczni- ków	Ukazanie roli wolno- ści w życiu narodu, jak i w życiu osobi- stym. Budowanie świadomości dotyczącej zna- czenia historii Kościoła, wagi poświęcenia oraz siły, jaką mają one w budowaniu tożsamości religijnej. Ukazanie roli świę- tych w historii Kościoła. Kształtowanie odpowiedzialności za realizację własne- go powołania w wymiarze wspólno- towym.	Świadećstwo chrze- ścijańskiego życia warunkiem głosze- nia Ewangelii (F.1).	– podaje znaczenie słów: „świadećstwo”, „męczeństwo”, – wyjaśnia, na czym polega świadećstwo chrześcijańskiego życia (F.1.1), – wyjaśnia, że świadećstwo jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2), – opisuje kapłanów, którzy dali świadećstwo męczeństwa, – wskazuje sposób realizacji drogi powołania do świętości i dawania świadećstwa wiary, – uzasadnia obowiązek dawa- nia świadećstwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).
VII. „Niech chwała Pana trwa na wieki” (Ps 104,31)				
52.	Św. Jan Paweł II – Przyjaciel młodych	Pogłębienie znajomo- ści roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uro- czystości. Aktualizacja zbaw- czych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodni- ków w drodze do nieba.	Cześć świętych w roku liturgicznym (B.11). Świadkowie modli- twy (D.9).	– wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2), – nazywa świętego Jana Pawła II wzorem modlitwy, – podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy (D.9.1), – wyjaśnia wstawienniczą rolę świętych (D.9.2), – wskazuje możliwości zaan- gażowania młodych w życie Kościoła, – analizuje dokumenty Kościoła dotyczące ludzi młodych.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– daje świadectwo swojej wiary (F.1.a), – przyjmuje odpowiedzialność za realizację swojego powołania.	Ocena wiadomości uczniów dotyczących świadectwo wiary błogosławionych męczenników. Ocena pracy ucznia w grupie rówieśniczej. Ocena aktywności ucznia i uzasadnienia obowiązku dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa Ocena testu, sprawdzianu.	Język polski – przykłady literatury wojennej. Historia – przykłady niemieckich i sowieckich zbrodni podczas II wojny światowej, – postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki okupantów; przykłady heroizmu Polaków (m.in. Maksymiliana Marii Kolbego). Wiedza o społeczeństwie – przejawy zagrożeń dla funkcjonowania demokracji. Geografia – współczesne przykłady prześladowań na tle religijnym.
– ma świadomość konieczności oddawania (B.11.a), – wzoruje się na świętych i prosi o ich wstawiennictwo (B.11.b), – modli się na wzór świętych (D.9.a), – przyjmuje postawę zaangażowania w życie Kościoła.	Obserwacja indywidualnych wypowiedzi uczniów na temat Świętych. Wartościowanie wypowiedzi uczniów analizujących przemówienia Jana Pawła II. Ocena wykonanych notatek.	Język polski – Biblia, fragmenty Nowego testamentu, – środki wyrazu artystycznego, np. frazeologizmy. Historia – papież Jan Paweł II i jego wpływ na przemiany w Polsce i krajach sąsiednich. Wiedza o społeczeństwie – problemy życiowe młodzieży w społeczeństwie polskim.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
53.	Przeży- wam czas adwen- towego przygo- wania i oczeki- wania	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Bóg stał się człowiekiem (A.13). Jezus – prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek. Istota roku liturgicznego. Układ roku liturgicznego. Hymn dziękczynienia (A.6).	– wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), – wymienia najważniejsze uroczystości i święta kościelne (B.3.2), – wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), – objaśnia istotę roku liturgicznego jako rozwinięcia różnych aspektów jednego (B.3.1), – omawia treść hymnu Magnificat (D.6.1), – uzasadnia potrzebę umacniania wiary przez sakramenty święte, – dowodzi, że spotkanie z Bogiem w sakramentach świętych nadaje sens i wartość ludzkiemu życiu.
54.	Syn Boży stał się Człowie- kiem	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Boże Narodzenie, dzieciństwo i życie ukryte Jezusa. Najważniejsze wydarzenia publicznej działalności Jezusa i ich znaczenie (A.15).	– przytacza fragmenty z Pisma Świętego mówiące o Wcieleniu Syna Bożego, – omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst, wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa i interpretuje je (A.15.1), – wskazuje na znaczenie Wcielenia Syna Bożego, – ocenia swoje życie w świetle nauki Kościoła, – dowodzi, że istota człowieczeństwa może być poznana tylko w świetle Wcielenia Syna Bożego.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– uznaje w Jezusie Boga (A.13.b), – angażuje się w obchody roku liturgicznego (B.3.a), – pogłębia więź z Chrystusem (B.3.b), – uwielbia Boga na wzór Maryi (D.6.b).	Ocena wypowiedzi wyjaśniających podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa. Wartościowanie indywidualnych wypowiedzi uczniów charakteryzujących liturgię okresu Adwentu. Ocena redagowanej modlitwy o dobre przeżycie Adwentu.	Język polski – nawiązania do tradycji biblijnej w kulturze współczesnej. Język łaciński i kultura antyczna: – pojęcia: łac. <i>adventus</i>; gr. <i>Theotokos</i>. Wiedza o społeczeństwie – tradycyjna obrzędowość doroczna w polskiej kulturze współczesnej.
– przygotowuje się do owocnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia (A.15.b), – kształtuje postawę ucznia Jezusa, zasłuchanego w Jego słowa i podążającego za Nim (A.15.a).	Ocena odpowiedzi na pytania zawarte w indywidualnej kartce pracy: Sens Wcieleń Syna Bożego. Jaki wpływ ma Jezus Chrystus na nasze życie? Ocena analizy tekstów źródłowych. Ocena znajomości obyczajów i tradycji świąt Bożego Narodzenia.	Język polski – nawiązania do tradycji biblijnej w kulturze współczesnej. Wiedza o społeczeństwie – religia jako zjawisko społeczne; religijność we współczesnym społeczeństwie polskim, – tradycyjna obrzędowość doroczna w polskiej kulturze współczesnej. Historia muzyki – religijna funkcja muzyki (kolędy). Muzyka – muzykowanie formą autoekspresji (śpiew kolęd). Plastyka – dzieła sztuki regionu (szopki bożonarodzeniowe). Wychowanie do życia w rodzinie – małżeństwo, rodzina macierzyństwo, rodzicielstwo, – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie, – rola rodzinnego przeżywania świąt.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
55.	Życie ukryte Jezusa	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Boże Narodzenie, dzieciństwo i życie ukryte Jezusa. Najważniejsze wydarzenia publicznej działalności Jezusa i ich znaczenie (A.15).	– omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst, wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa i interpretuje je (A.15.1), – objaśnia możliwości naśladowania Syna Bożego w szukaniu Boga i Jego woli, – wybiera sposób zaangażowania się w życie Kościoła, – analizuje dokumenty Kościoła na temat ukrytego życia Jezusa.
56.	Jezus Chrystus gromadzi nowy Lud Boży	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Cechy Ludu Bożego (A.21).	– wylicza i omawia cechy Ludu Bożego (kapłański, prorocki i królewski (A.21.1), – stwierdza, że przynależność do Ludu Bożego zobowiązuje do dawania świadectwa Chrystusowi, – wybiera sposób zaangażowania się w życie Kościoła, – uzasadnia, że członkowie Ludu Bożego są powołani do świętości.

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– kształtuje postawę ucznia Jezusa, zasłuchanego w Jego słowa i podążającego za Nim (A.15.b), – przyjmuje postawę bezinteresowności w oddaniu się Bogu i ludziom.	Ocena poprawności przedstawiania efektów pracy w grupach. Ocena wypowiedzi indywidualnych objaśniających możliwość naśladowania Syna Bożego w szukaniu Boga i Jego woli. Ocena pracy domowej.	Język polski – nawiązania do tradycji biblijnej w kulturze współczesnej. Wiedza o społeczeństwie – tradycyjna obrzędowość doroczna w polskiej kulturze współczesnej, – współczesne typy rodziny; problemy związane z realizacją różnych funkcji rodziny. Wychowanie do życia w rodzinie – małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie.
– włącza się w realizację kapłańskiej, prorockiej i królewskiej misji Kościoła (A.21.a), – umacnia swoją tożsamość jako członek ludu Bożego (A.21.b).	Ocena wniosków powstałych w czasie analizy tekstów źródłowych ukazujących Kościół jako nowy Lud Boży. Ocena wypowiedzi na temat zaangażowania we wspólnotę Kościoła. Wartościowanie wypowiedzi indywidualnych. Ocenianie kształtujące.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Apokalipsy św. Jana. Historia – wierzenia ludów tworzących cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu – judaizm. Wiedza o społeczeństwie – współpraca w grupie, z uwzględnieniem podziału zadań oraz wartości obowiązujących w życiu społecznym.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
57.	Uczestniczę w sakramentach uzdrowienia chrześcijańskiego	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Męka i Śmierć Jezusa oraz ich rozumienie świetle wiary. Chrystus otwiera bramy zbawienia sprawiedliwym zmarłym przed Jego przyjściem (A.16). Sakramenty ustanowione przez Chrystusa dla budowania Kościoła. Eucharystia zaproszeniem do osobistego spotkania z Jezusem Chrystusem. Eucharystia jako źródło miłości chrześcijańskiej. Liturgia Kościoła domowego (B.4). Sakramenty uzdrowienia. Sprawowanie sakramentu pokuty i pojednania. Sprawowanie sakramentu namaszczenia chorych. Skutki sakramentów uzdrowienia dla człowieka (B.6).	– wymienia okoliczności wydarzeń Wielkiego Tygodnia (A.16.1), – wymienia i charakteryzuje sakramenty uzdrowienia oraz przedstawia ich teologię (B.6.1), – omawia przebieg wydarzeń Męki i Śmierci Jezusa, – przedstawia wydarzenia od Śmierci krzyżowej Jezusa do Zmartwychwstania, wyjaśnia znaczenie słów „zstąpił do piekiel” (A.16.2), – na podstawie tekstów liturgicznych interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentów uzdrowienia B.6.2), – uzasadnia, że sakramenty zostały ustanowione przez Jezusa Chrystusa (B.4.1), – argumentuje uczestnictwo, w liturgii jako pogłębianie osobistej relacji z Jezusem i Kościołem (B.4.2), – analizuje i interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów uzdrowienia (B.6.3).
58.	Chrystus Zmartwychwstały – dar i zadanie	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Wydarzenie Zmartwychwstania. Sens i znaczenie zmartwychwstania (A.17). Epifanie Zmartwychwstałego. III przykazanie Boże. Stosunek Jezusa do szabatu: – zmartwychwstanie jako początek nowego czasu. – biblijne uzasadnienie świętowania niedzieli. – przeżywanie niedzieli w rodzinie (C.12).	– wymienia sytuacje ukazujące się Zmartwychwstałego (A.17.2), – omawia wydarzenia z życia Jezusa od Jego Zmartwychwstania do Wniebowstąpienia, – uzasadnia wyjątkowy charakter niedzieli dla chrześcijan (C.12.3).

POSTAWY UCZEN:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– wyraża wdzięczność za zbawczą Mękę i Śmierć Jezusa (A.16.a), – jest przekonany o wartości udziału w nabożeństwie Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali (A.16.b), – z szacunkiem przyjmuje sakramenty święte (B.4.a), – pogłębia relację z Panem Jezusem – angażuje się w dzieła miłości (B.4.b), – coraz bardziej jednoczy się z Chrystusem (B.6.a), – świadomie korzysta z sakramentów uzdrowienia (B.6.b), – przekonuje innych o wartości sakramentów uzdrowienia (B.6.c).	Ocena treści wniosków wypracowanych w grupach na temat sakramentów uzdrowienia i ich teologii. Ocena poprawności dialogu i włączania się w rozmowę. Ocena indywidualnych wypowiedzi. Ocena pracy domowej.	Język polski – nawiązania do tradycji biblijnej w kulturze współczesnej. Historia sztuki – sakralna funkcja dzieł sztuki. Historia muzyki – religijna funkcja muzyki (pieśni pasyjne). Wiedza o społeczeństwie – religia jako zjawisko społeczne; religijność we współczesnym społeczeństwie polskim, – tradycyjna obrzędowość doroczna w polskiej kulturze współczesnej. Wychowanie do życia w rodzinie – małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie, – wspólne przeżywanie czasu okołoświątecznego jako element budujący życie rodzinne.
– rozwija postawę chrześcijańskiej nadziei (A.17.a), – kształtuje swoje życie w świetle prawdy o zmartwychwstaniu i w perspektywie życia wiecznego (A.17.b), – traktuje Chrystusa jako źródło nadziei odnośnie do własnego życia, obecnego i przyszłego (A.17.c), – angażuje się w życie Kościoła przez uczestnictwo w Eucharystii przynajmniej co niedzielę (C.12.a).	Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów omawiających wydarzenia z życia Jezusa od Jego Zmartwychwstania do Wniebowstąpienia. Ocena pracy grupowej i wykonanej pracy plastycznej. Ocena aktywności na lekcji.	Język polski – Biblia, w tym fragmenty Starego i Nowego Testamentu, – Mikołaj z Wilkowiecka, <i>Historycja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim</i> (fragmenty). Wiedza o społeczeństwie – rola wartości w światopoglądzie (wartość świętowania niedzieli). Geografia – wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę. Wychowanie do życia w rodzinie – małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo – konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie, – rola rodzinnego przeżywania świąt.

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
59.	Eucharystia spotkaniem z żyjącym Chrystusem	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Sakramenty ustanowione przez Chrystusa dla budowania Kościoła (B.4). Eucharystia zaproszeniem do osobistego spotkania z Jezusem Chrystusem. Eucharystia jako źródło miłości chrześcijańskiej. Liturgia Kościoła domowego. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. Celebracja sakramentu chrztu świętego (B.5). Celebracja sakramentu bierzmowania. Liturgiczna celebrowanie sakramentu Eucharystii. Znaki i symbole w liturgii sakramentów wtajemniczenia.	– interpretuje znaki i symbole pojawiające się podczas Eucharystii (B.5.4), – wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), – argumentuje uczestnictwo w liturgii jako pogłębianie osobistej relacji z Jezusem i Kościołem (B.4.2), – uzasadnia, że sakramenty zostały ustanowione przez Jezusa Chrystusa (B.4.1).
60.	Liturgia w życiu chrześcijanina	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Działanie Trójcy Świętej w liturgii (B.1). Celebracja liturgii Kościoła (B.2). Sposób celebrowania liturgii Kościoła. Czas celebrowania liturgii Kościoła. Miejsce celebrowania liturgii Kościoła. Tradycje liturgiczne (obrzędk).	– wymienia obecnie używane w Kościele tradycje liturgiczne (B.2.2), – wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), – omawia dzieło Chrystusa w liturgii (B.1.2), – wyjaśnia działanie Boga Ojca w liturgii (B.1.1), – opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3), – analizuje poszczególne obrzędk (B.2.3).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– pogłębia relację z Panem Jezusem – angażuje się w dzieła miłości (B.4.b), – docenia wartość systematycznego udziału w niedzielnej i świątecznej Eucharystii (B.4.c), – rozwija w sobie postawy eucharystyczne (B.5.d).	Ocena wiadomości uczniów w czasie analizy ekspozycji. Ocena indywidualnych argumentów za uczestnictwem w liturgii jako pogłębianiem osobistej relacji z Jezusem i Kościołem. Opiniowanie wypowiedzi. Sprawdzenie notatek.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – <i>sacrum</i> w tekstach literatury i kultury. Geografia – wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę. Wiedza o społeczeństwie – religijność we współczesnym społeczeństwie polskim. Historia muzyki – religijna funkcja muzyki, – muzyka kościelna (Msza i jej stałe części). Muzyka – muzykowanie formą autoekspresji (śpiew liturgiczny).
– spotyka się z Bogiem w liturgii (B.1.a), – jako członek wspólnoty Kościoła oddaje w liturgii cześć Trójcy Świętej (B.1.b), – dostrzega w liturgii Kościoła drogę do przybliżania się ku Panu Bogu i pomocy w osiągnięciu doskonałości (B.2.a), – okazuje szacunek wobec innych tradycji liturgicznych (obrzędów) (B.2.b).	Rozmowa z oceną zasobu wiadomości ucznia na temat liturgii i jej znaczenia w życiu chrześcijanina. Ocena ucznia w toku pracy. Ocena odpowiedzi ustnych. Ocena pracy domowej. Ocena zeszytu.	Język polski – Biblia, wybrane fragmenty, – <i>sacrum</i> w tekstach literatury i kultury. Wiedza o społeczeństwie – religijność we współczesnym społeczeństwie polskim. Geografia – zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę. Historia sztuki – podstawowe motywy ikonograficzne. Historia muzyki – religijna funkcja muzyki, – muzyka kościelna (Msza i jej stałe części), – twórcy muzyki sakralnej, Muzyka – muzykowanie formą autoekspresji (śpiew liturgiczny).

Lp.	TEMAT	CELE KATECHETYCZNE	TREŚCI	WYMAGANIA UCZEŃ:
61.	Aby byli jedno – podstawy myśli ekumenicznej i dialogu międzyreligijnego	Pogłębienie znajomości roku kościelnego – poszczególnych jego okresów i uroczystości. Aktualizacja zbawczych wydarzeń i ich egzystencjalna interpretacja w życiu uczniów. Przygotowanie do obchodów świąt i uroczystości w duchu katolickim i zgodnie z polską tradycją. Ukazanie życiorysów wybranych świętych Kościoła jako wzorów wiary i przewodników w drodze do nieba.	Religie a chrześcijaństwo (A.3). Podstawy myśli ekumenicznej. Najważniejsze wyznania chrześcijańskie. Wprowadzenie w rzeczywistość Kościoła powszechnego i partykularnego (E.8). Wyjątkowość i nowość chrześcijaństwa (F.2). Dialog międzykulturowy i międzyreligijny.	– podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2), – wyjaśnia pojęcie ekumenizm (E.8.1), – wyjaśnia pojęcia: interkomunia, sukcesja apostołska, konieczność łaski Bożej do zbawienia (E.8.4), – przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich oraz wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2), – wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3.2), – charakteryzuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.83), – w kontekście ekumenizmu wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3), – uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.2.5).

POSTAWY UCZEŃ:	DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW	KORELACJE Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ
– rozwija postawę zrozumienia, tolerancji i dialogu, rozumianego jako poszukiwanie prawdy, skoncentrowanego na dobru (A.3.a), – utożsamiania się z wyznawcą wiarą (A.3.b), – okazuje szacunek osobom innych wyznań (E.8.a), – dąży do zrozumienia osób innego wyznania, – włącza się w działania ekumeniczne, – włącza się w akcje ewangelizacyjne, apostołskie i charytatywne (E.8.e), – szanuje inne religie i ich wyznawców (F.2.a), – uzasadnia postawę katolika (F.2.b), – zachowuje czujność wobec propozycji sekt (F.2.d).	Ocena indywidualnych wypowiedzi uczniów klasyfikujących inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich. Ocena wniosków z pracy grupowej. Ocena prezentacji na temat Europejskich Spotkań Młodych. Ocena sprawdzianu lub testu.	Język polski – Biblia, fragmenty Nowego Testamentu, – polskie przekłady Biblii. Historia – przyczyny rozłamu w Kościele w XI w., – reformacja i jej skutki, – najważniejsze wyznania protestanckie, – działalność Kościoła Katolickiego w zakresie ekumenizmu. Język łaciński i kultura antyczna – pojęcia: <i>ekumenizm</i>; <i>interkomunia</i>. Wiedza o społeczeństwie – stosunki Rzeczypospolitej Polskiej z Kościołem katolickim (na podstawie przepisów konkordatu) oraz wybranym związkiem wyznaniowym (na podstawie ustawy). Geografia – zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski.

KRYTERIA OCENIANIA

**z katechezy w zakresie klasy I liceum i technikum
do programu nr AZ-3-01/18 oraz AZ-4-01/18
i podręcznika nr AZ-31-01/18-RA-3/20
„W poszukiwaniu wiary i wolności”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
I. Kim jestem?		
Uczeń: – nazywa człowieka dzieckiem Boga, – wnioskuje, że Chrystus wskazuje człowiekowi drogę do zrozumienia swojego istnienia, – identyfikuje otaczający świat z dziełem Boga-Stwórcy, – wskazuje działania, jakie może podjąć, aby świat był obrazem Boga, – objaśnia znaczenie słów: „i nie wódz nas na pokuszenie”, – stwierdza, że modlitwa jest oparciem podczas pokus, – wskazuje na pomoc łaski Bożej, by nie ulec pokusie.	Uczeń: – wylicza cechy charakteryzujące dziecko Boże, – wyjaśnia, co jest celem ludzkiego życia, – przytacza wydarzenia z Pisma Świętego, mówiące o obecności Boga w świecie, – objaśnia, że człowiek jest zdolny poznawać siebie i panować nad sobą, – redaguje modlitwę dziękczynną za stworzony świat, – analizuje teksty Pisma Świętego ukazujące Boga Stwórcę, – podaje czym jest wolność, – definiuje pojęcie „pokusa”, – dowodzi, że spotkanie z Jezusem, który jest Prawdą, nadaje sens ludzkiemu życiu.	Uczeń: – wyjaśnia, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga, rozumiane jako odpowiedź na dar, w którym jest zapisany w człowieku obraz Boży (A.11.1), – definiuje chrześcijańską wizję wolności (C.2.1), – wyjaśnia różnice pomiędzy pokusą a grzechem, – uzasadnia potrzebę kształtowania i wyboru własnego wzoru osobowego, – charakteryzuje relację między wiarą a naukami przyrodniczymi, – wskazuje na istotny element ludzkiej natury, jaką jest potrzeba poznania.
II. Jestem Bożym stworzeniem		
Uczeń: – podaje, jakie zadanie otrzymał człowiek w momencie stworzenia, – przytacza, czym jest „Pismo Święte”, – wymienia autorów Biblii, – podaje podstawowe wiadomości na temat Biblii (A.5.1), – przytacza wydarzenia z życia Maryi, – nazywa Abrahama i Maryję biblijnymi wzorami posłuszeństwa, – definiuje pojęcie „psalm”, – wyjaśnia, czym jest „objawienie maryjne”.	Uczeń: – streszcza opowiadanie o stworzeniu świata i człowieka, – wskazuje w świecie piękno i harmonię, które są pieczęcią Boga (A.10.1), – definiuje pojęcie godności, – wylicza największe zagrożenia wobec godności, – definiuje natchnienie biblijne (A.4.3), – stwierdza, że słowo Boże jest zawarte nie tylko w Biblii, ale również w Tradycji Apostolskiej, – wskazuje na łączność Pisma Świętego i Tradycji w głoszeniu Objawienia Bożego, – identyfikuje, jakie jest pochodzenie chrześcijańskiej wizji szczęścia, – wymienia cnoty boskie i kardynalne, – wymienia rodzaje psalmów, – wyjaśnia wybrane psalmy, – rozróżnia rodzaje modlitwy na przykładzie psalmów,	Uczeń: – uzasadnia konieczność troski człowieka o świat, – wyjaśnia, że źródłem godności jest podobieństwo do Boga, – odróżnia w Biblii czynnik boski od własnego wkładu autorów (A.4.4), – wskazuje, na kim spoczywa obowiązek strzeżenia depozytu wiary, – uzasadnia relację między Pismem Świętym a Tradycją, – wylicza rodzaje i gatunki literackie występujące w Biblii, – przyporządkowuje wybrane perykopy biblijne do konkretnych gatunków i rodzajów literackich, – analizuje perykopy biblijne, – wyjaśnia, czym są cnoty i wymienia je (C.6.1), – charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej jako wzoru modlitwy chrześcijańskiej (D.7.1), – podaje, czym jest psalterz, – ukazuje potrzebę poddania się woli Bożej jako istotny element modlitwy (Dawid) (D.2.3),

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – stwierdza, że pełnię człowieczeństwa możemy zobaczyć w Jezusie Chrystusie, – wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka i świata (A.1.2), – uzasadnia zamiar Boga wobec człowieka (A.11.4), – wymienia zadania rozumu na drodze poznania ludzkiego, – przytacza zadania wiary na drodze poznania (A.6.2), – objaśnia, jak należy rozumieć biblijny poemat o stworzeniu świata.	Uczeń: – wskazuje na źródła koncepcji człowieka i świata (A.1.1), – charakteryzuje główne koncepcje dotyczące człowieka i świata (A.1.3), – analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3), – wyjaśnia istotową różnicę pomiędzy tworzeniem (przekształcaniem) a stwarzaniem (z niczego) (A.8.1).
Uczeń: – wyjaśnia chrześcijańską wizję człowieka i świata (A.1.2), – opisuje naturę grzechu jako nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga (C.7.2), – wskazuje na fakt Wcielenia i Odkupienia, gdzie człowiek odnajduje właściwą godność, – analizuje wybrane teksty biblijne w oparciu o poznane zasady (A.5.2), – charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania (A.4.2), – charakteryzuje gatunki i rodzaje literackie występujące w Biblii, – określa zasady interpretacji Biblii, – uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu (C.1.2), – wylicza biblijne wzorce modlitwy i wiary, – wyjaśnia, że psalmy są „arcydziełem modlitwy w Starym Testamencie” (D.3.1), – wskazuje na osobisty i wspólnotowy charakter psalmów (D.3.2), – wymienia objawienia maryjne w XIX i XX wieku, – uzasadnia, dlaczego objawienia prywatne są łaską.	Uczeń: – opowiada o objawianiu się Boga światu (motywach, etapach i formach) (A.4.1), – omawia cztery dogmaty maryjne: Boże Macierzyństwo, Wieczyste Dziewictwo, Niepokalane Poczęcie i Wniebowzięcie (A.14.2), – streszcza historię Maryi i wyjaśnia Jej rolę w życiu Kościoła, świata i chrześcijanina (A.14.1), – przytacza tematykę wybranych psalmów i swoimi słowami omawia ich treść (D.3.3), – charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek) (A.2.1).

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
	– analizuje głębie modlitwy psalmami, – charakteryzuje cel objawienia prywatnego.	– wskazuje na sytuacje życiowe opisane w psalmach, – rozróżnia objawienia naturalne, nadprzyrodzone i prywatne (A.2.2).
III. Jestem odkupiony przez Chrystusa		
Uczeń: – podaje definicję grzechu, – podaje znaczenie sakramentu chrztu świętego, – wskazuje przyczyny zła w świecie, – podaje treść przypowieści o Synu Marnotrawnym i Miłosiernym Ojcu, – podaje, że modlitwa jest rozmową z Ojcem (D.4), – nazywa Jezusa prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem (A.13), – definiuje, czym jest Modlitwa Arcykapłańska.	Uczeń: – wyjaśnia istotę grzechu pierwszych rodziców (A.12.1), – ukazuje potrzebę zbawienia w Jezusie Chrystusie, – interpretuje przypowieść o synu marnotrawnym (A.25.3), – definiuje pojęcia: „miłosierdzie” i „wyobraźnia miłosierdzia” (A.25.1), – wskazuje wzajemny związek miłości i miłosierdzia, – ukazuje znaczenie uczynków miłosierdzia, – streszcza teksty źródłowe dotyczące zależności pomiędzy modlitwą i wiarą, – streszcza teksty biblijne ukazujące modlitwę Jezusa, – wyjaśnia, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem (D.1.1), – wymienia formy modlitwy (błogosławieństwo i adoracja, modlitwa prośby, wstawienia, dziękczynienia, uwielbienia (D.8.1), – wymienia tytuły, jakimi Ewangelści określają osobę Jezusa Chrystusa, – używa poprawnie znaczenia imienia „Jezus” i tytułów „Chrystus”, „Pan”, – wyjaśnia treść rozmowy Jezusa z Ojcem (J 17,1-26), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi ST w Jezusie Chrystusie (A.13.1), – definiuje pojęcia: herezja, schizma, apostazja (A.6), – opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1).	Uczeń: – podaje przykłady miłości i wierności Boga, – określa rolę wiary i decyzji w życiu, – wymienia przymioty i imiona Boga, – przedstawia formy kultu Bożego Miłosierdzia (A.25.4), – podaje przykłady świętych świadków Bożego Miłosierdzia (A.25.5), – wyjaśnia, że największym przykazaniem jest miłość do Boga i bliźniego, – wskazuje na Abrahama jako przykład zawierzenia Bogu, – uzasadnia wzajemny związek wiary i modlitwy w życiu chrześcijanina, – dowodzi, że Jezus wysłuchuje modlitwy pełnej wiary (D.5.2), – objaśnia, że modlitwa jest odpowiedzią na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5), – podaje, że modlitwa jest uwielbieniem Boga za dzieło stworzenia (D.1), – interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie (D.11.1), – podaje, że modlitwa jest odpowiedzią na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5).
IV. Komu wierzę?		
Uczeń: – definiuje, czym jest wiara (A.6),	Uczeń: – wyjaśnia treść rozmowy Jezusa z Ojcem (J 17,1-26),	Uczeń: – wymienia wykroczenia przeciwko Bogu (C.10.1),

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – interpretuje biblijną historię grzechu pierworodnego (A.12.2), – wymienia skutki grzechu pierworodnego, – ukazuje rolę Jezusa Chrystusa jako Odkupiciela człowieka, – analizuje teksty biblijne dotyczące relacji Boga z człowiekiem, – objaśnia, że modlitwa jest odpowiedzią na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5), – streszcza teksty źródłowe dotyczące zależności pomiędzy modlitwą i wiarą, – wyjaśnia synowski charakter modlitwy Jezusa (D.4.1), – charakteryzuje modlitwę Jezusa (D.4.2), – uzasadnia, że Bóg inicjuje dialog z ludźmi (D.1.2), – wyjaśnia, że liturgia jest najdoskonalszą formą modlitwy (D.8.3), – dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą (D.12.2), – wyjaśnia, dlaczego człowiekowi potrzebny jest integralny rozwój, – wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), – przedstawia charakterystykę obrazu Jezusa ukazaną w Ewangelii według Mateusza, Marka, Łukasza i Jana, – ukazuje Modlitwę Arcykapłańską jako wzór modlitwy dla chrześcijanina.	Uczeń: – analizuje działanie Boga ukierunkowane na ocalenie człowieka (A.12.4), – określa rolę wiary i decyzji w życiu (E.9.1), – objaśnia relacje między miłosierdziem a sprawiedliwością Boga (A.25.2), – wskazuje, na czym polega nowość modlitwy chrześcijańskiej, zanoszonej „nie tylko przez Chrystusa, lecz także w Nim” (KKK 2615) (D.5.1), – omawia trudności związane z modlitwą i sposoby ich przezwyciężania (D.13.1), – uzasadnia, że skuteczność modlitwy zależy od woli Bożej (D.12.3), – uzasadnia konieczność rozwoju życia duchowego w dojrzałym przeżywaniu chrześcijaństwa i przezwyciężaniu zagrożeń wiary, – dowodzi, że modlitwa jest odpowiedzią na ludzkie potrzeby i zawierzeniem Bożej miłości (D.5).
Uczeń: – wyjaśnia, na czym polegają postawy odrzucenia, obojętności oraz przyjęcia Boga (A.6),	Uczeń: – analizuje znaczenie wolności dla wiary bądź niewiary człowieka (A.6.3),

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
– wymienia cechy aktu wiary (A.6), – wymienia wykroczenia przeciwko Bogu (C.10.1), – definiuje pojęcia „Wciele- nie”, „Odkupienie”, „Zmartwychwstanie” (A.7), – wymienia motywy przy- jścia Boga na ziemię (A.13.2), – wyjaśnia istotę grzechu pierworodnego (A.12), – objaśnia, z czego wy- nikają zagrożenia dla życia wiarą (A.6), – wyjaśnia, że chrzest, bierzmowanie i Eucha- rystia są sakramentami wtajemniczenia chrze- ściańskiego (B.5.1), – wylicza imiona, okre- ślenia i symbole Ducha Świętego (A.19), Świętemu (C.8.1), – nazywa, kim jest Trze- cia Osoba Boska (B.1), – wymienia cechy cha- rakteryzujące wspólnotę Kościoła (A.20), – podaje zadania, jakie na drodze ewangeli- zacji stawia Jezus, – wymienia, jakim warto- ściom mają służyć dzien- nikarze.	– wyjaśnia, na czym polega odda- wanie czci Bogu (C.10.1), – wymienia przymioty Boga Ojca (A.7), – podaje wykroczenia przeciwko wierze i Bogu w odniesieniu do I przykazania Dekalogu (C.10), – podaje przykłady wpływu zabo- bonu, bałwochwalstwa, wróżbiar- stwa, magii, ateizmu, symonii na relację z Bogiem (C.10.2), – podaje, jak przebiega celebrowanie sakramentu chrztu świętego, bierzmowania, Eucharystii, – definiuje i opisuje imię, okre- ślenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1), – wymienia charyzmaty i wyja- śnia ich specyfikę (E.10.1), – nazywa działania przez, które Duch Święty buduje Kościół (A.19), – ukazuje rolę mediów i zasady korzystania z nich, (A.7.6).	– formułuje zasady wynikające z I przykazania Bożego (C.10.1), – wyjaśnia, na czym polega grzech przeciwko Duchowi, – wylicza grzechy przeciwko Ducha- wi Świętemu (C.8), – formułuje zasady wynikające z I przykazania Bożego (C.10.1), – wyjaśnia, dlaczego Jezusa nazywa- my Pełnią Objawienia (A.13), – wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chry- stusie (A.13.1), – wymienia znaki i symbole w liturgii sakramentów wtajemniczenia chrze- ściańskiego (B.5), – charakteryzuje biblijną historię grzechu pierworodnego (A.12.2), – nazywa miejsca działania i pozna- nia Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła (A.19), – opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3), – określa rolę moralności w odbiorze przekazów medialnych (C.17.7).
V. W co wierzę?		
Uczeń: – wyjaśnia, kim są Anio- łowie (A.9.1), – objaśnia, na czym pole- ga rola Aniołów, – definiuje, czym jest Kościół, – wskazuje na potrzebę czynienia dobra i służby drugiemu człowiekowi, – podaje przykłady świę- tych stanowiących wzory modlitwy (D.9.2), – wskazuje, że modlitwa jest dialogiem człowieka z Bogiem,	Uczeń: – podaje biblijne przykłady dzia- łania Aniołów (A.9.2), – wymienia chóry anielskie, – podaje cechy ludu Bożego, – wylicza przymioty Kościoła (A.22.1), – objaśnia na czym polega wsta- wiennicza rola świętych (D.9.1), – charakteryzuje życie ludzi świę- tych i błogosławionych, – wyjaśnia, że pogrzb chrze- ściański jest obrzędem liturgicznym Kościoła (B.9.1).	Uczeń: – uzasadnia potrzebę obecności Anioła Stróża w swoim życiu, – wskazuje, że Kościół jest Mistycz- nym Ciałem Chrystusa, – wyjaśnia więź między Chrystusem a Kościołem, – wyjaśnia naukę Kościoła odnośnie modlitwy, będącej spotkaniem z Bogiem, – charakteryzuje, jaki wpływ ma modlitwa na życie chrześcijanina, – wyjaśnia znaczenie wstąpienia Jezusa do nieba i Jego jednoczesne pozostanie ze swoim (A.18.1),

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia (A.6.1), – objaśnia etapy na drodze ku dojrzałości w wierze (A.6), – odnosi prawdę o wszechmocy Boga do prawdy o ludzkiej wolności i jej konsekwencjach (A.7.3), – uzasadnia, iż nie da się pogodzić ezoteryki z wiarą chrześcijańską (C.10.4), – wyjaśnia znaczenie słów: „Jezus”, „Chrystus”, „Syn Boży” (A.7), – analizuje obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego (B.5.3), – rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), – wyjaśnia, na czym polega działanie Ducha Świętego historii zbawienia i Kościoła (A.19), – wyjaśnia charyzmaty i ich specyfikę (E.10.1), – analizuje treści informacji w środkach przekazu w kontekście VIII przykazania (C.17.8).	– definiuje transcendencję i immanencję Boga wobec świata (A.7.2), – wyjaśnia, na czym polega tajemnica pozornej niemocy Boga (A.7), – charakteryzuje przymioty i imiona Boga, a na ich podstawie omawia obraz Boga (A.7.1), – wymienia zapowiedzi ze Starego Testamentu, przyjście na świat Jezusa Chrystusa (C.10), – wyjaśnia podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), – wymienia teksty biblijne mówiące o Jezusie jako Pośredniku (A.13), – interpretuje czynności wykonywane podczas liturgii sakramentów wtajemniczenia (B.5.2), – charakteryzuje poszczególne etapy przygotowania i istnienia Kościoła (zapowiedziany, przygotowany, ustanowiony, ukazany i wypełniony (A.20.2)).
Uczeń: – wskazuje w kalendarzu roku liturgicznego święta poświęcone aniołom, – wyjaśnia specyfikę powołań i zadań w Kościele, a także wynikającej z niej odpowiedzialności (A.22.2), – wskazuje na związek między charyzmatem i urzędem w Kościele (E.10.2), – objaśnia na czym polegał spór o ubóstwo (E.2.4), – dowodzi, że działanie wspólnotowe jest bardziej skuteczne od działania jednostkowego, – przytacza teksty źródłowe mówiące o postawach modlitewnych, – wymienia obchody ku czci największych świętych Kościoła (B.11.2),	Uczeń: – charakteryzuje obecność aniołów w liturgii Kościoła, – określa związek między charyzmatem i urzędem w Kościele, – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła (E.2.5), – prezentuje naukę Kościoła o końcu świata i Sądzie Ostatecznym (A.18.1), – uzasadnia kult świętych w obchodach roku liturgicznego.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
– wyjaśnia, kto ma prawo do pogrzebu (B.9.3).		– podaje naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego oraz przykłady zastosowania jej we własnym życiu (A.24.1), – wymienia formy obrzędów pogrzebu (B.9.4).
VI. Wiara naszych ojców		
Uczeń: – wymienia cechy wspólnoty pierwszych chrześcijan, – podaje imię pierwszego męczennika za wiarę, – objaśnia, jaki jest cel życia człowieka, – redaguje modlitwę o jedność narodów Europy, – podaje znaczenie pojęcia: wspólnota, zakon, – analizuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o jedności chrześcijan, – wylicza, jakie cechy powinien posiadać świadek Chrystusa, – wylicza wykroczenia przeciwko V przykazaniu, – wyjaśnia pojęcie miłosierdzia, – charakteryzuje postawę chrześcijańską wobec bliźniego, – wskazuje na aktualne możliwości realizacji świadectwa chrześcijańskiego życia, – podaje znaczenie nakuzy misyjnego Chrystusa, – podaje znaczenie słów: „świadek”, „męczennik”, – wyjaśnia, że świadek jest podstawowym sposobem głoszenia Ewangelii (F.1.2), – redaguje modlitwę o właściwą realizację powołania, – analizuje słowa Jezusa o powołaniu.	Uczeń: – opowiada o życiu pierwszych chrześcijan (E.1.1), – nazywa, czym jest symbol wiary, – wyjaśnia pojęcia: dogmat i herezja (E.1.8), – wnioskuje, że bycie wierzącym jest odpowiedzialnym i wymagającym zadaniem, – wymienia cechy kultury chrześcijańskiej, – opowiada o średniowiecznych zakonach i przybliża ich założycieli, – definiuje słowa: „schizma”, „ekumenizm”, – wskazuje na ekumenizm jako ruch działający na rzecz jedności chrześcijan, – wymienia cechy chrześcijańskiej miłości, – podaje, że miłosierdzie jest przymiotem i darem Boga, – objaśnia, co nadaje najgłębszy sens działaniu człowieka, – wskazuje na osobę Chrystusa jako wzór prawdziwej miłości bliźniego, – wymienia cechy prawdziwego świadka Chrystusa, – objaśnia, na czym polega powszechne powołanie do dania świadectwa wiary, – objaśnia cele misyjne Kościoła, – wskazuje na związek misji Kościoła z Ewangelią, – uzasadnia znaczenie chrztu dla historii Polski (E.6.1), – wskazuje sposób realizacji drogi powołania do świętości i dawania świadectwa wiary, – uzasadnia obowiązek dawania świadectwa przez uczniów Chrystusa (F.1.3).	Uczeń: – określa rolę św. Piotra i św. Pawła w początkach Kościoła (E.1.2), – wylicza, jakie są symbole wiary, – wyjaśnia potrzebę sformułowania symboli wiary, – opisuje związek między wiarą a jej wyznawaniem, – przytacza życiorys św. Augustyna (E.1.4), – streszcza nauczanie Kościoła na temat nawrócenia, – opisuje związek między wiarą a Kościołem, – wylicza, w jakich dziedzinach Kościół średniowiecza odniósł ogromne zasługi, – wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w Europie, – wymienia rodzaje wspólnot zakonnych powstałych w średniowieczu, – omawia działalność zakonów i ich rolę w dziejach Kościoła (E.5.2), – prezentuje rolę średniowiecznych zakonów i klasztorów (E.2.1), – wymienia przyczyny schizmy wschodniej, – podaje przykłady obecności i działania Ducha Świętego w historii zbawienia i w Kościele, – stwierdza, że współpraca z Bogiem nadaje ostateczny sens działalności człowieka, – wyjaśnia, na czym polega świadectwo chrześcijańskiego życia (F.1.1), – przytacza informacje o działalności misyjnej św. Wojciecha, – wymienia, jaki był wkład Kościoła w rozwój nauki, szkolnictwa, opieki społecznej, – wskazuje na uniwersalny wymiar postawy chrześcijańskiej św. Stanisława i św. Jadwigi.

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– wyjaśnia istotę obcowania świętych (A.23.1), – uzasadnia katolicki sens grzebania umarłych (B.9.2).	
Uczeń: – podaje przykłady prześladowań chrześcijan (E.1.5), – podaje treść wyznania wiary i interpretuje poszczególne jego artykuły (E.9.2), – wyjaśnia wpływ św. Augustyna na rozwój nauki, – wskazuje na proces formułowania się prawd wiary (E.1.7), – określa rolę chrześcijaństwa w rozwoju kultury i jedności Europy, – wskazuje, w jaki sposób, należy dbać o chrześcijańskie dziedzictwo, – analizuje problematykę stosunków państwa i Kościoła w średniowieczu (E.2.5), – uzasadnia potrzebę troski o jedność w swoim środowisku (E.2.a), – wymienia rodzaje duchowości chrześcijańskiej różnych epok i ich przedstawicieli (D.10.1), – wyjaśnia czym była reforma gregoriańska, – streszcza nauczanie Kościoła na temat wiary i rozumu, – rozpoznaje w tekstach biblijnych, w historii Kościoła i znakach czasu działanie Ducha Świętego (A.19.2), – opisuje związek między wiarą a rozumem, – uzasadnia potrzebę troski o rozwój wiary, by coraz pełniej świadczyć o Bogu, – dowodzi potrzeby dawania świadectwa wiary (F.1.3), – omawia życie i działalność św. Wojciecha (E.6.2), – uzasadnia osobiste zaangażowanie w rozwój misji w Kościele (F.1.4), – podaje jak rozwijało się chrześcijaństwo w dobie Jagiellonów, – objaśnia, jaką rolę odegrali św. Stanisław i św. Jadwiga w dziejach Polski.	Uczeń: – wskazuje na kwestie związane ze spotkaniem świata pogańskiego z chrześcijaństwem (E.1.3), – streszcza nauczanie Kościoła na temat symboli wiary, – określa jaka była rola Edyktu mediolańskiego (E.1.6), – charakteryzuje jak przebiegał proces formułowania się prawd wiary (E.1.7), – wykazuje aktualność idei benedyktyńskiej i franciszkańskiej (E.2.3), – charakteryzuje okoliczności powstania i działalności inkwizycji (E.2.6), – charakteryzuje rodzaje duchowości chrześcijańskiej (D.10.1), – charakteryzuje problematykę stosunków państwa i Kościoła na początku XI w (E.2.5), – ocenia okoliczności powstania i działalność inkwizycji (E.2.6), – wyjaśnia wpływ św. Tomasza z Akwinu na rozwój nauki, – ocenia okoliczności powstania inkwizycji, – omawia życie i działalność św. Wojciecha i św. Stanisława jako patronów Polski, – prezentuje tzw. spór o św. Stanisława (E.6.2), – omawia wysiłki na rzecz rozwoju nauki i szkolnictwa, wychowania, opieki nad biednymi, jedności chrześcijan i wolności religijnej (E.6.4), – opisuje przebieg chrystianizacji Litwy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
VII. „Niech chwała Pana trwa na wieki” (Ps 104,31)		
Uczeń: – podaje, że młodzi są nadzieją Kościoła, – nazywa świętego Jana Pawła II wzorem modlitwy, – redaguje modlitwę o dobre przeżycie Adwentu, – podaje wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst, – wskazuje, że członkowie Ludu Bożego są powołani do świętości, – wylicza sakramenty uzdrowienia jako sakramenty ustanowione przez Chrystusa, – przytacza tekst biblijny o zmartwychwstaniu, – ukazuje sens i znaczenie Zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1), – przytacza teksty biblijne mówiące o istocie Eucharystii, – wylicza sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego, – podaje podstawy myśli ekumenicznej (E.8.1), – wymienia najważniejsze wyznania chrześcijańskie, – objaśnia na czym polega wyjątkowość i nowość chrześcijaństwa.	Uczeń: – podaje przykłady świętych stanowiących wzory modlitwy (D.9.1), – charakteryzuje liturgię okresu Adwentu, – przytacza fragmenty z Pisma Świętego mówiące o Wcieleniu Syna Bożego, – wyjaśnia, że życie jest darem Bożym, – przytacza fragmenty Pisma Świętego dotyczące ukrytego życia Jezusa, – stwierdza, że przynależność do Ludu Bożego zobowiązuje do dawania świadectwa Chrystusowi, – rozróżnia skutki sakramentów uzdrowienia dla człowieka, – wymienia sytuacje ukazywania się Zmartwychwstałego (A.17), – nazywa Eucharystię źródłem miłości chrześcijańskiej, – wymienia znaki i symbole występujące podczas Eucharystii, – podaje, że Trójca Święta działa w liturgii, – wyjaśnia, kto, jak, kiedy i gdzie celebrowa liturgię (B.2.1), – wskazuje specyfikę chrześcijaństwa na tle innych religii (A.3), – ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina.	Uczeń: – wskazuje na podwójną naturę Osoby Jezusa Chrystusa (A.13.3), – podaje układ roku liturgicznego, – wyjaśnia potrzebę godnego przeżywania Adwentu, – omawia wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem i ich kontekst, – wskazuje na znaczenie Wcielenia Syna Bożego, – objaśnia możliwości naśladowania Syna Bożego w szukaniu Boga i Jego woli, – wskazuje na znaczenie Wcielenia Syna Bożego, – podaje zasady przynależności do nowego Ludu Bożego, – streszcza fragmenty Pisma Świętego mówiące o Ludzie Bożym, – przytacza teksty Pisma Świętego wskazujące na ustanowienie sakramentów uzdrowienia, – objaśnia, jaki jest stosunek Jezusa do szabatu, – opisuje sytuacje ukazywania się zmartwychwstałego Chrystusa, – uzasadnia wyjątkowy charakter niedzieli dla chrześcijan (C.12.3), – interpretuje znaki i symbole pojawiające się podczas Eucharystii (B.5.4), – argumentuje uczestnictwo w liturgii jako pogłębianie osobistej relacji z Jezusem i Kościołem (B.4.2), – wskazuje, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła, – określa, że Eucharystia jest zadatkiem życia wiecznego, – uzasadnia, że sakramenty zostały ustanowione przez Jezusa Chrystusa (B.4.1), – omawia dzieło Chrystusa w liturgii (B.1.2), – określa w kontekście ekumenizmu pojęcia: interkomunia, sukcesja apostołska, konieczność łaski Bożej do zbawienia.

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – wymienia obchody ku czci Jana Pawła II, (B.11.2), – wyjaśnia wstawienniczą rolę św. Jana Pawła II, – wymienia motywy przyjścia Boga na ziemię (A.13.2), – uzasadnia potrzebę umacniania wiary przez sakramenty święte, – wyjaśnia znaczenie życia ukrytego Jezusa, – analizuje dokumenty Kościoła na temat ukrytego życia Jezusa, – wylicza i omawia cechy Ludu Bożego (kapłański, prorocki i królewski) (A.21.1), – argumentuje uczestnictwo w liturgii jako pogłębianie osobistej relacji z Jezusem i Kościołem (B.4.2), – uzasadnia, że sakramenty zostały ustanowione przez Jezusa Chrystusa (B.4.1), – omawia wydarzenia z życia Jezusa od Jego Zmartwychwstania do Wniebowstąpienia, – wskazuje na wyjątkowy charakter niedzieli dla chrześcijanina, – dowodzi, że jedyną prawdą jest Chrystus zmartwychwstały, – wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła (B.4.4), – wyjaśnia sposób celebracji liturgii Kościoła, – porównuje różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich, – charakteryzuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego.	Uczeń: – wskazuje możliwości zaangażowania młodych w życie Kościoła, – dowodzi, że spotkanie z Bogiem w sakramentach świętych nadaje sens i wartość ludzkiemu życiu, – dowodzi, że istota człowieczeństwa może być poznana tylko w świetle Wcielenia Syna Bożego, – wymienia najważniejsze wydarzenia z publicznej działalności Jezusa i interpretuje je (A.15.1), – charakteryzuje sakramenty uzdrowienia oraz przedstawia ich teologię (B.6.1), – wymienia obecnie używane w Kościele tradycje liturgiczne (B.2.2), – wymienia elementy liturgii Kościoła domowego i uzasadnia potrzebę jej sprawowania (B.4.3), – wyjaśnia działanie Boga Ojca w liturgii (B.1.1), – opisuje działanie Ducha Świętego w liturgii (B.1.3), – charakteryzuje poszczególne obrządku (B.2.3), – określa obecnie używane w Kościele tradycje liturgiczne, – wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu (E.8.2), – klasyfikuje inicjatywy ekumeniczne podejmowane w Kościele katolickim i innych kościołach oraz wspólnotach chrześcijańskich (E.8.3).

Notatki
